

प्रभाव दैनिक

National Daily

पत्रिका नआएमा, ठेगाना परिवर्तन
भएमा वा अन्य कुनै गुनासो/जिज्ञासा
भएमा निम्न माध्यमबाट हामीलाई
तत्काल सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध गरिन्छ ।

 प्रभाव पब्लिकेसन प्रा.लि.
सिफल-७, काठमाडौं
०१-४३७३५७७, ९७६९८१५४००,
९८४९१५९२९७, ९८४९२४६२६९
 marketing2prabhav@gmail.com

वर्ष १२ अंक ६२ काठमाडौं मंगलबार, १० असार २०८२ Prabhav National Daily Tuesday, June 24, 2025 www.prabhavonline.com पृष्ठ ८ मूल्य रु. ५१-

बजेट पारित गर्न सत्तारूढ दलका सांसदहरूलाई 'हिवप'

- आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को बजेट पारित गरिंदै
- कांग्रेस र एमालेद्वारा बजेटको पक्षमा मतदान गर्न हिवप जारी
- बजेटमाथिको छलफलको क्रममा सत्तारूढ दलकै सांसदहरूबाट चर्को आलोचना

जेबी योञ्जन

काठमाडौं- आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को बजेट आज पारित गरिंदै छ। गत १५ जेठमा अर्थमन्त्री विष्णु पौडेलले १९ खर्ब ६४ अर्ब ११ करोडको बजेट ल्याएका थिए। इतिहासकै सर्वाधिक ठूलो आकारको बजेटमाथि भण्डै तीन साता छलफल भयो। आज भने उक्त बजेट पारित गर्ने संसद् बैठकको सम्भावित कार्यसूची छ।

बजेटमाथिको छलफलको क्रममा विपक्षीमात्रै होइन, सत्तारूढ दलकै सांसदहरूले मन्त्रीहरूको विरोध गरेका छन्। केही सांसदले त संसद्को रोप्टममै बजेट पुस्तिका च्याले। बजेट मन्त्रीहरूको चुनाव क्षेत्रमामात्रै खन्याएको भन्दै आलोचना भयो। चर्को आलोचनाबीच बजेट पारित गर्नुपर्ने सरकारको अभिभारा छ। त्यसका लागि सत्तारूढ दलहरू नेपाली कांग्रेस र नेकपा एमालेले आफ्ना सांसदहरूलाई हिवप जारी गरेका छन्।

कांग्रेसले आफ्ना सांसदलाई तटस्थ पनि नबस्न भनेको छ। '१० असारमा बस्ने संसद् बैठकमा आव २०८२/०८३ को बजेट पारित गरिने हुँदा अनिवार्य उपस्थित हुन, तटस्थ तरहन र प्रस्तावको पक्षमा मतदान गर्न यो हिवप जारी गरिन्छ,' कांग्रेस प्रमुख सचेतक श्याम घिमिरेले जारी गरेको हिवपमा भनिएको छ।

बजेटमाथिको छलफलको क्रममा भने कांग्रेसकै सांसद पुर्णबहादुर तामाङ 'कान्छाराम', अर्का सांसद सुनिल शर्मा लगायतले मन्त्रीहरूले आफ्नो चुनाव क्षेत्रमा गरेको बजेटको केन्द्रिकरणप्रति विरोध गरे। एमाले सांसद सूर्य थापा, गोकुल बाँस्कोटालगायत नेताले पनि बजेटलाई लिएर सरकारको आलोचना गरे। विपक्षी नेकपा माओवादी केन्द्र, राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा), राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (राप्रपा)

लगायत दलले भने बजेटमाथिको छलफल सुरु भएपछि नै विरोध गरेका हुन्।

बजेटलाई लिएर विरोध विरोध भएपछि कतै बजेट पारित त हुँदैन ? कांग्रेस-एमालेमा संशय छ। आपसी विश्वासको कमी देखिएको छ। यस्तो बेला एमालेले पनि बजेट पारितका लागि आफ्ना सांसदहरूलाई निर्देशन जारी गरेको छ। एमाले मुख्य सचेतक मंहेश बर्तौलाले हिवप जारी गरी सांसदहरूलाई अनिवार्य बैठकमा उपस्थित भई प्रस्तावको पक्षमा मतदान गर्न भनेका छन्। बजेटमा सत्तारूढ दल कांग्रेसका सांसदहरूले गम्भीर टिप्पणी र असहमति जनाएपछि अविश्वासको अवस्था देखिएको हो।

जबकि, अर्थतन्त्रको बाह्य क्षेत्र बलियो भएको, व्याजदर निकै तल भरेको र बैंकमा लगानीयोग्य पुँजी थुप्रिएर बसेको अवस्थामा एमाले-कांग्रेस शक्तिशाली सरकारले अर्थतन्त्रलाई गति दिने, निर्ममतापूर्वक खर्च कटौती गर्ने तथा पुँजी र पूर्वाधार निर्माणमा केन्द्रित हुनेगरी बजेट ल्याउनसक्ने अवसर थियो। तर, अर्थमन्त्री पौडेलले ५० प्रतिशत विनियोजन साधारण तलबभत्तामै जाने, राजनीतिक स्वार्थअनुकूल आयोजना तथा कार्यक्रम छर्ने व्यवसायी रिक्काउने गरी बजेट ल्याएको भन्दै आलोचना भएको छ।

राजस्वको दायरा बढाउनेगरी नयाँ स्रोतहरू खोज्नेभन्दा पनि दर बढाउनेमा बजेट केन्द्रित देखिएको छ। छ खर्ब रूपैयाँ घाटासहितको ठूलो आकारको बजेट भएकाले यसको कार्यान्वयनसमेत चुनौतीपूर्ण देखिएको पूर्वअर्थमन्त्रीसमेत रहेका माओवादी केन्द्रका उपमहासचिव वर्षमान पुनले बताए। 'अहिले सरकारले जुन बजेट ल्याएको छ, त्यो घाटाको बजेट हो। यस्तो बजेट कार्यान्वयन गर्न चुनौती हुन्छ,' उनले प्रभावसँग भने।

➤ क्रमशः पृष्ठ २ मा

इजरायल-इरान युद्ध

होर्मुज बन्दको चेतावनीले महँगीको त्रास

इरानले स्ट्रेट अफ होर्मुज बन्द गरे भने त्यहाँबाट ८० प्रतिशत तेल आयात हुने रहेछ। हामीले पनि भारतबाट तेल लिने भएकोले यसले असर गर्न सक्छ। यस्तो भयो भने तेलको मूल्यसँगै हरेक वस्तुको मूल्य बढ्ने छ।

■ डा. आरजु राणा देउवा
मन्त्री, परराष्ट्र

स्ट्रेट अफ होर्मुज

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- मध्यपूर्वको इजरायल र इरानबीच युद्ध चर्किएसँगै इरानले 'स्ट्रेट अफ होर्मुज' बन्द गर्ने चेतावनी दिएको छ। इरानले यो जलमार्ग बन्दको चेतावनी दिएको हो।

यदि त्यहाँका सर्वोच्च नेता आयातोल्लाह अली खामेनीले बन्द गर्ने निर्णय सदर गरे विश्वव्यापीरूपमा महँगी बढ्ने भन्दै विश्वका नेताहरू चिन्तित देखिएका छन्। यो विषयले नेपाल पनि अछुतो नरहने भन्दै सोमबारको प्रतिनिधिसभा बैठकमा सांसदहरूले परराष्ट्रमन्त्री डा. आरजु राणा देउवालाई जिज्ञासा राखेका थिए।

नेकपा माओवादी केन्द्रका सांसद माधव सापकोटाले यस विषयमा छिमेकी देशहरूसँग भइरहेको समन्वयबारे प्रश्न गरेका थिए, 'इजरायल र इरान युद्धको असर अप्रत्यक्षरूपमा वैदेशिक व्यापारमा पनि पर्ने देखिन्छ। त्यसका लागि आन्तरिक तथा बाह्य निकायहरूसँगको समन्वय कस्तो छ ?'

स्ट्रेट अफ होर्मुज फारसको खाडी

इरानद्वारा कतारको अमेरिकी एयरबेसमा मिसाइल आक्रमण

काठमाडौं (प्रस)- इरानले कतारको दोहामा रहेको अमेरिकी एयरबेसमा आक्रमण गरेको छ। सोमबार दोहामा विष्फोटको आवाज सुनिएको समाचार एजेन्सीहरूले जनाएका थिए। इरानको रिभोलुसनरी गार्ड (आइआरजिसी)ले सोमबार इरानमाथि 'अमेरिकी आक्रमणको विरुद्ध इरानी सशस्त्र बलको शक्तिशाली र सफल प्रतिउत्तर' स्वरूप दोहास्थित अमेरिकी एयरबेसमा आक्रमण गरेको जनाएको छ।

सतर्क रहन दूतावासको आग्रह

कतारस्थित नेपाली दूतावासले कतारमा रहेका नेपालीहरूलाई सतर्क रहन र यथास्थानमै रहन आग्रह गरेको छ। इरानले दोहास्थित अमेरिकी एयरबेसमा आक्रमण गरेपछि दूतावासले सामाजिक सञ्जालमार्फत सोमबार साँझ यस्तो आग्रह गरेको हो।

र ओमानको खाडीलाई जोड्ने एउटा जलमार्ग हो। इरान, साउदी अरेबिया र संयुक्त अरब इमिरेट्स (युएई) जसले विश्वको सर्वाधिक धेरै तेल उत्पादन र निर्यात गर्छ। ती सबै देशहरू खुला समुद्रमा पुग्न यही मार्ग

प्रयोग गर्नुपर्छ। यो जलमार्ग इरान र ओमानको क्षेत्रीय जलसीमाभित्र पर्दछ। यो मार्गबाट विश्वको ठूलो भागको तेल व्यापारको मुख्य नाकाका रूपमा सञ्चालन हुँदै आएको छ। अमेरिकी ऊर्जा सूचना प्रशासन

(इआइए) का अनुसार सन् २०२४ र २०२५ को पहिलो त्रैमासिकमा होर्मुजबाट हुने आवागमनले कूल विश्व समुद्री तेल व्यापारको एक चौथाइभन्दा बढी हिस्सा ओगटेको थियो। यस्तो महत्त्वपूर्ण ठाउँमा भइरहेको तनावको विषयमा नेपाल मजदुर किसान पार्टीका सांसद प्रेम सुवालले पनि प्रश्न गरेका थिए। 'इजरायलले प्यालेस्टाइन र इरानमा आक्रमण गर्‍यो। अमेरिकाले इरानमा आक्रमण गर्‍यो। यसले नेपालको आपूर्ति शृंखला, तेलको मूल्य, मुद्रास्फिति, विप्रेषणमा के कस्तो असर पर्ला ?,' सुवालले प्रश्न गरेका थिए।

परराष्ट्रमन्त्री देउवाले उक्त नाका बन्द भएमा तेलकोमात्र नभइ दैनिक प्रयोगमा आउने हरेक वस्तुको मूल्य बढ्न सक्ने बताए। 'इरानको स्ट्रेट अफ होर्मुजबाट ८० प्रतिशत तेल आयात हुने रहेछ। हामीले पनि भारतबाट तेल लिने भएकोले इरानले बन्द गरे भने यसले असर गर्न सक्छ,' मन्त्री देउवाले भनिन्, 'यस्तो भयो भने तेलको मूल्यसँगै हरेक वस्तुको मूल्य बढ्न सक्छ।'

इरानले यो जलमार्ग बन्द गरेमा विश्वको तेल आपूर्ति प्रभावित हुने छ। यो बाटो संसारको तेल र ग्यास आपूर्तिको लागि रणनीतिक रूपमा महत्त्वपूर्ण मानिन्छ। यही बाटो भएर मध्यपूर्वका तेल एसिया, युरोप र उत्तर अमेरिकासमेत संसारभरका देशमा पुग्ने गरेको छ।

यद्यपि अहिले नै यस विषयमा निर्णय नै भइनसकेको उनले बताइन्। 'तर यस्तो भइसकेको छैन। वार्ताहरू भइरहेको छ। बन्द नहोस् भनेर हामी आशा गरौं,' मन्त्री देउवाले भनिन्। यसले चीन, भारतलाई समेत असर पर्ने उनको भनाइ थियो।

➤ क्रमशः पृष्ठ २ मा

सन्दर्भः वैदेशिक रोजगार

इजरायलबाट नाम दर्ता गराएका ९०० मध्ये करिब ४० जनामात्र नेपाल आउन तयार

मगता थापा

काठमाडौं- इजरायलमा रहेका ९०० जना नेपालीले अनलाइन रजिस्ट्रेसन पोर्टलमा नाम दर्ता गराएको परराष्ट्र मन्त्रालयले जानकारी दिएको छ। त्यसमा पनि करिब ४० जनाले मात्र छिटो उद्धारका लागि आग्रह गरेको जनाइएको छ। इजरायल-इरानबीचको द्वन्द्वका कारण फर्किन चाहने नेपालीहरूका लागि यही जुन १७ तारिखबाट अनलाइन रजिस्ट्रेसनमार्फत विवरण संकलन थालिएको छ। सोमवारसम्म दर्ता हुनेहरूको संख्या ९०० पुगे पनि फर्किन चाहनेहरू न्यून देखिएका छन्।

'९०० जना फाराम भएकाहरू मात्र हुन्।

फर्कन चाहने कम हुनुहुन्छ। तुरुन्तै उद्धार भइदिए हुन्थ्यो भन्नेहरू ३० देखि ४० जनामात्र हुनुहुन्छ,' मन्त्रालयका प्रवक्ता लोकबहादुर पौडेल क्षेत्रीले बताए, 'फाराम भर्नु र फर्काइदिनु भन्ने फरक कुरा हो। म यहाँ, यस्तो अवस्थामा छु भन्नलाई पनि त फाराम भर्न सकियो।' फाराम भर्नेहरूको के-के आवश्यकता र समस्या छ भन्ने विषयमा अध्ययन भइरहेको उनले बताए। नेपाल फर्किने इच्छा देखाउनेहरू न्यून हुनुको कारण भने अनुमान गर्न नसकिएको प्रवक्ता क्षेत्रीको भनाइ छ। मन्त्रालयले अब पछिल्लोपटक नाम दर्ता गराउनेहरूको ट्रेण्डलाई अध्ययन गरेपछि केही आउनसक्ने क्षेत्रीले बताए।

➤ क्रमशः पृष्ठ २ मा

नेपाल फर्किदा 'बेरोजगारी'कै डर

इजरायलस्थित नेपाली दूतावासले उद्धार तथा स्वदेश फिर्तीको सूचना संकलन गर्नका लागि दिएको रजिस्ट्रेसन पोर्टलमा त्यहाँ रहेका नेपालीहरूले विभिन्न प्रतिक्रिया दिएका छन्। नेपाल आउन खोज्नेहरूको संख्या न्यून भइरहँदा त्यहाँ रहेकाहरूको मनस्थिति बुझ्न यसलाई पनि आधार मान्न सकिन्छ। विनिता घिमिरेले 'नेपालको दुःखभन्दा इजरायलकै दुःख ठीक छ' लेखेकी छन्। विष्णु श्रेष्ठ पनि नेपाल फर्कने हतार नगर्न आग्रह गर्दै लेखिन्छन्, 'इरानले इजरायलमाथि हानेको मिसाइलभन्दा नेपाल सरकारले हामीमाथि हानेको बेरोजगारीको मिसाइल भन्नु भारी पर्छ। वरु कान थुन्दै बेलाबेला बंकरभित्र दौडँदै महिना पुगेपछि तलब थाप्दा मनले सुकुन पाउँछ।' दूतावासको पोस्टमा प्रतिक्रिया जनाउने अधिकांशले नेपाल फर्किएपछि बेरोजगार हुनुपर्ने चिन्ता व्यक्त गरेका छन्। 'गरिवीले मर्नुभन्दा मिसाइलले मर्ने हो,' कमला दाहालले लेखेकी छन्।

'आइरन डेम' र बंकरको अर
सन् १९४८ मा आधिकारिक रूपमा इजरायल छुट्टै देशको रूपमा घोषणा भएदेखि नै कुनै न कुनै प्रकारको युद्ध लडिरहेको छ। सैन्य तथा आतंककारी हमलाको जोखिममा रहेको इजरायलमा हालसम्म नेपालबाट गएका श्रमिकहरूले भने सुरक्षितसँग काम गरिरहेका छन्।

➤ क्रमशः पृष्ठ २ मा

सम्पूर्ण एजेन्सी तथा विज्ञापनदाताहरूमा हार्दिक अनुरोध !

यस प्रभाव पब्लिकेसन प्रालिद्वारा प्रकाशित **प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक**मा विज्ञापन प्रकाशित गरी कारोबार गर्दै आउनुभएका विज्ञापन एजेन्सी तथा विज्ञापनदाताहरूले विज्ञापन प्रकाशित गरेवापत हालसम्मको बाँकी बक्यौता रकम यही **मिति २०८२ असार १५ गतेभित्र मुक्तानी** गरी हरहिसाब मिलान गर्नुहुन सादर अनुरोध गर्दछौं। साथै सम्पूर्ण विज्ञापनदाता तथा एजेन्सीहरूसँग सहकार्यका लागि हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दै आगामी दिनमा अभै प्रगाढ र सुमधुर सम्बन्ध रहने अपेक्षा गर्दछौं।

लेखा शाखा
प्रभाव पब्लिकेसन प्रा.लि.
सिफल-७, काठमाडौं, नेपाल, फोन: ९७७०-१-४३७३५७७, ४५८४३६८, मोबाइल नं. ९७६९८१५४००
Email: Marketing2prabhav@gmail.com

मिति: २०८२ असार २५ गते बुधवार तदनुसार (8 July 2025)

स्थान: कम्पनीको रजिष्टर्ड कार्यालय, का.म.न.पा. ५, हाडीगाउ, काठमाडौं ।

समय: विहान ९:०० बजे ।

२.सभामा छलफल गरिने प्रस्तावहरू :

- जारी पुँजी वृद्धि गर्ने बारे,
- प्रबन्ध पत्रको दफा (६) (ख) र (ग) संशोधन गर्ने बारे,
- जारी पुँजी वृद्धि पश्चात् हकप्रद शेयर निष्काशन गर्ने बारे,
- सर्वसाधारण तथा स्थानिकता लागि छुट्याइएको शेयर (IPO) जारी गर्ने बारे,
- पुँजी वृद्धि, दफा तथा नियम संशोधन, हकप्रद शेयर निष्काशन गर्ने एवं सर्वसाधारण तथा स्थानिकता लागि छुट्याइएको शेयर (IPO) जारी गर्ने लगायतका सम्बन्धमा नियमनकारी निकायहरूबाट कुनै पनि किसिमको फेरबदल, संशोधन एवं थपघट सम्बन्धी निर्देशन प्राप्त भएमा निर्देशन बमोजिमको कार्य गर्न संचालक समिति वा संचालक समितिले तोकेको प्रतिनिधिलाई आवश्यक सम्पूर्ण अख्तियारी प्रदान गर्ने बारे,
- विषय ।

३.साधारण सभा सम्बन्धी सामान्य जानकारीहरू :

- विशेष साधारण सभा प्रयोजनका लागि मिति २०८२/०३/२० गते शेयरधनी पुस्तिका बन्द रहने भएकोले मिति २०८२/०३/१९ सम्म कायम रहने शेयरधनीहरूले मात्र साधारण सभामा भाग लिन पाउनेछन् ।
- शेयरधनी महानुभावहरूको उपस्थिती पुस्तिकामा दस्तखत गर्ने शेयरधनी उपस्थिती पुस्तिका विहान ८:३० देखि विशेष साधारण सभा अवधिभर खुला गरिनेछ ।
- साधारण सभामा भाग लिनका लागि प्रतिनिधि (प्रोक्सी) नियुक्त गर्न चाहने शेयरधनीहरूले प्रचलित कम्पनी कानूनले तोकेको ढाँचामा प्रतिनिधि (प्रोक्सी) फाराम भरी सभा सुरु हुनु भन्दा ४८ घण्टा अगावै अर्थात् मिति २०८२/०३/२३ गते विहान ०९:०० बजे भित्र कम्पनीको रजिष्टर्ड कार्यालय हाडीगाउ काठमाण्डौमा दर्ता गराई सक्नु पर्नेछ । एक भन्दा बढि व्यक्तिलाई प्रोक्सी दिन पाइने छैन, यसरी दिइएको पाइएमा उक्त प्रोक्सी बदर हुनेछ ।
- प्रतिनिधि (प्रोक्सी) नियुक्त गरिसकेपछि सम्बन्धीत शेयरधनीले प्रोक्सी फेरबदल गर्न चाहेमा यस अघि दिइएको प्रोक्सी बदर गरी यो प्रोक्सीलाई मान्यता दिइयोस् भन्ने छुट्टै पत्र सहित प्रतिनिधि (प्रोक्सी) फाराम भरी सभा सुरु हुनु भन्दा ४८ घण्टा अगावै कम्पनीको रजिष्टर्ड कार्यालयमा दर्ता गराएको अवस्थामा पुरानो प्रोक्सी स्वतः बदर भएको मानि पछिल्लो प्रोक्सीलाई मान्यता दिइने छ । प्रतिनिधि नियुक्त गरे पश्चात् शेयरधनी स्वयं सभामा उपस्थित भई हाजीर पुस्तिकामा हस्ताक्षर गरेमा निजले दिएको प्रोक्सी स्वतः बदर हुनेछ ।
- नावालक शेयरधनीहरूको तर्फबाट कम्पनीको शेयरधनी दर्ता किताबमा संरक्षकको नाममा दर्ता भएका महानुभावले सभामा भाग लिन वा मतदान गर्न वा प्रेक्सी नियुक्त गर्न सक्नेछन् ।
- एक भन्दा बढि व्यक्तिहरूको संयुक्त नाममा शेयर दर्ता रहेको अवस्थामा सबै सम्मतीबाट प्रतिनिधि चयन गरिएको एक जनाले मात्र वा शेयरधनी दर्ता किताबमा पहिलो नामा उल्लेख भएको व्यक्तिले सभामा भाग लिन सक्नेछन् ।
- साधारण सभा सम्बन्धि थप जानकारीका लागि कम्पनीको रजिष्टर्ड कार्यालय, हाडीगाउ काठमाण्डौमा कार्यालय समयमा सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध गर्दछौ ।

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

मध्यपूर्वका नेपालीको

सुरक्षामा ध्यान देऊ सरकार

मध्यपूर्वमा इरान र इजरायलबीचको युद्धको तनाव अब खाडी मुलुकहरूसम्मै तन्किएको छ । सोमबार रातिबाट कतार, इराक क्षेत्रका अमेरिकी एयरबेसमा इरानले आक्रामण थालेसँगै यहाँ रोजगारीमा पुगेका नेपालीहरूको उद्धारमा सरकारले विशेष ध्यान राख्नुपर्ने बेला आइसक्यो । नेपालीहरू रोजगारी र सरकारी कार्यक्रमअन्तर्गत इजरायलमा पनि छन् । तर त्यहाँ आक्रमण गर्दा त्यहाँ साइरनको व्यवस्था छ भने बंकरहरूको पनि बन्दोबस्त देखिन्छ । तर कतार, बहराइन, साउदी, युएईजस्ता देशमा यस्तो खालको प्रबन्ध छैन ।

कतारमामात्र करिब चार लाख नेपाली रोजगारीको सिलसिलामा रहेको बताइन्छ । यो त औपचारिक तथ्यांक हो । अझै धेरै नेपालीहरू यो क्षेत्रका समुद्री जहाजहरूमा कार्यरत रहेको हुनसक्छ । सम्पन्न मुलुकले आफ्ना नागरिकहरूलाई सुरक्षित रहन आग्रह गरिसकेको छ । नेपालले भने अझै पनि ती क्षेत्रको श्रमिकका लागि के कस्तो गर्ने भन्ने कुनै योजना वा सचेतना पठाउन सकेको छैन ।

इजरायलबाट नेपाल आउन चाहनेलाई पनि सरकारले ल्याउन सकिरहेको छैन । यसका लागि सरकारले भारतसँग सहयोग मागिरहेको छ । यता कतारमा भएका नेपालीहरू यदि नेपाल आउन चाहेको अवस्थामा सरकारले के गर्ने सरकारको कुनै सुरक्षा तयारी पनि देखिंदैन । हुन त नेपालीहरू भगवान्को भरोसामा चल्ने नियति पहिलेबाटै हो । सरकारको कुनै पूर्वतयारी नहुनु एक त आर्थिक पक्ष पनि हो । परराष्ट्रमन्त्री डा. आरजु राणा देउवा आफैँले पनि कुनै पनि मुलुकमा देशका राजदूतावास राख्ने नरहेको बताएकी छन् ।

यस्तो अवस्थामा अब नेपालले के गर्ने ? नेपाल असंलग्न मुलुक हो । पञ्चशीलको सिद्धान्तमा अधि बढेको हुनाले नेपालले अब यी क्षेत्रमा शान्ति कायम गर्न र आफ्ना नागरिकको जीवन जोगाउन सम्पन्न राष्ट्रलाई अनुरोध गर्नुको विकल्प देखिन्न । यसका लागि कूटनीतिक नियोगमार्फत पहल गर्नुपर्छ । यतिबेला युद्ध चर्कँदा संयुक्त राष्ट्रसंघजस्ता संस्थाहरू चुपचाप बसेको देखिन्छ ।

मानव जीवनको रक्षाका लागि नेपालले राष्ट्रसंघजस्ता निकाय गुहार्न सक्नुपर्छ । यसैगरी द्वन्द्वरत मुलुकहरूसँग पनि आफ्नो नागरिकको जीवन सुरक्षाका लागि सरकारले विशेष पहल गर्न सक्नुपर्छ । यस्तै अवस्था जारी रहे त्यहाँ रहेका नेपालीहरूलाई सुरक्षित तवरले देश फर्काउने वातावरण सरकारले तयार गर्नुपर्छ ।

श्रम सरोकार

वैदेशिक रोजगारीका क्रममा

समस्यामा परे के गर्ने ?

वैदेशिक रोजगारीका क्रममा विभिन्न समस्या आइपर्न सक्छन् । त्यसैले त्यस्ता सम्भावित समस्याप्रति पहिले नै सतर्क रहनुपर्छ । कुन समस्या आउँदा कहाँ सम्पर्क गर्ने भन्नेबारे पूर्वतयारीका साथ रहनुपर्छ । रोजगारदाता वा कार्यस्थलमा कुनै पनि क्रुरामा चित्त नबुझेमा नेपाली दूतावासमा गई उजुरी गर्नुपर्छ । तपाईंले त्यहाँको श्रम मन्त्रालयको कानुन उल्लंघन शाखामा पनि उजुरी गर्न सक्नुहुन्छ । उजुरी दर्ता गर्न कुनै शुल्क तिर्नुपर्दैन । उजुरीका लागि तपाईंसँग राहदानी तथा करारनामाको प्रतिलिपि हुनु आवश्यक हुन्छ । उजुरी दर्ता भएपछि त्यो अधिकारिक हुन्छ । समस्या समाधान नभएसम्म तपाईंलाई उनीहरूले देशनिकाला गर्न मिल्दैन । यद्यपि, राजदूतावासले खटाएको वकिललाई आफ्नो बारेसनामा दिई स्वेच्छाले त्यो देश छोड्न सक्नुहुन्छ । तपाईंलाई थाहा नदिई रोजगारदाताले तपाईंको प्रवेशाज्ञा रद्द गराएको अवस्थामा पनि यस्तै वारिसनामा दिई त्यो देश छाड्न सक्नुहुन्छ ।

नेपालमा भएका सहयोगी संस्थाहरूको टेलिफोन नम्बर साथमा राख्नुहोस् । नेपाली दूतावास वा त्यहाँको श्रम मन्त्रालयसम्म तपाईं जान सक्नुहुन्न भने तपाईंका लागि यस्ता संस्थाहरूले उजुरी दर्ता गराई सहयोग गर्न सक्छन् । यसका लागि तपाईंको पूरा नाम, राहदानीको प्रतिलिपि वा नम्बर, तपाईं बस्ने ठाउँको ठेगाना, मोबाइल नम्बर, काम गर्ने कम्पनीको नाम, उजुरीको छोटो विवरण र दूतावासबाट कस्तो सहयोग खोज्नुभएको हो भन्नेबारे सहयोगी समूह वा संस्थालाई जानकारी गराउनुहोस् ।

उजुरी गर्ने कामदारलाई कुनै-कुनै रोजगारदाताले देशनिकाला गराउन खोज्छन् । तपाईंको इच्छाविना तपाईंलाई देशनिकाला गराउन खोजेको कुरा अनुगमन गर्ने अधिकारीलाई भन्नुहोस् । उनीहरूले सहयोगका लागि नेपाली दूतावासमा सम्पर्क गर्ने छन् । खाडी मुलुकबाट बाहिरिन सुरुमा करारनामा गरेको रोजगारदाताको अनुमति चाहिन्छ । मालिक, प्रायोजक वा रोजगारदाताले कामदारले देश छोड्दा कुनै आपत्ति छैन भन्ने पत्रमा हस्ताक्षर गर्नुपर्छ । कुनै अपराध गर्नुभएको छैन भने करार अर्वाधि पूरा भएपछि तपाईंलाई घर फर्किने अधिकार छ । रोजगारदाताले फर्कन दिंदैन भने नेपाली राजदूतावासमा उजुरी दिनुहोस् ।

राहदानी कम्पनी वा स्पोनसरले राखेको वखत यसको म्याद सकिन सक्छ । यस्तो बेलामा राहदानीको म्याद थप्ने बेला भएको जानकारी रोजगारदातालाई गराउने । घरेलु कामदार महिलाहरूका मालिकले मोबाइल खोसेर लाने भएकोले लुकाएर राख्ने र मालिक नभएको बेलामा मात्र प्रयोग गर्ने । नेपाली दूतावास वा अन्य आवश्यक सम्पर्क नम्बरलाई मोबाइलवाहेक व्यक्तिगत डायरीमासमेत टिपोट गरेर राख्ने गर्नुहोस् ।

■ शेलेन्द्रकुमार श्रेष्ठ

6

सन् २०१८ मा भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीको मुक्तिनाथ मन्दिर भ्रमणपश्चात् भारतीय धार्मिक पर्यटकहरुको उल्लेख्य वृद्धि भएको थियो । नेपाल र भारत दुवै देशबाट धार्मिक तथा आध्यात्मिक तीर्थयात्राको आदान-प्रदान अझै ठूलो मात्रामा बढ्ने आशा गर्न सकिन्छ । भारतजस्तो विशाल जनसंख्या भएको देशबाट थोरै प्रतिशतमात्र धार्मिक पर्यटक नेपाल आएका खण्डमा पनि यसले नेपालको आर्थिक समृद्धिमा ठूलो टेवा पुर्‍याउने छ ।

राजन काका फलैंचामा उपपरखुडी लगाएर बसेका छन् । ठुल्याटोमा हरियो भएको मकैवारीमा गोरु छिरेको देखेका राजन काका गोरु धपाउन न आफू गए । न अरुलाई अहाए ! ठुलुठुलु हेरेर मात्र बसेका छन् । सानो बाख्राको पाठो वारीका वाटामा छिर्दासमेत गाउँ नै हल्लिनेगरी कराउने राजन काका मकैवारीमा गोरु छिरेर धुस्न पार्दा पनि नबोलेपछि परिवारका सब तीन छक्क परे । राजन काका मुसुमु हाँसेर बसेको देखेपछि किशोर ठूलो बाउको मन भित्रैबाट पोलीरहेको थियो । उनी आँखीभ्र्कचालबाटै कराउन थाले । हैन कसको साँढे हो त्यो, अर्काको मकैवारीका बसेर धुस्ने पार्दा पनि ठुलुठुलु हेरेर बस्ने ! आँखा फुट्न नसकेको ! उता पल्लो घरबाट दाजु कराएको देखेर राजन काका ठुल्याटोमा हरियो मकैका वोट मस्तसँग खाइरहेको गोरुलाई हेदैँ भन्दै थिए, ‘खान जन्मिएका हो खानो !’ भाइको कुरा सुनेर राजन फेरि फलाक्न थाले । ‘हो नि, खान जन्मिएको हो खानो, अन्न खानेले घाँस खाओ, घाँस खानेले... खाओ !’ एउटै आमाले कोखमा जन्मिएका राजन र किशोर त्यही आँगनमा हुर्किए, खेले बढे ।

नेपाल तपोभूमि, देवभूमि र सनातन संस्कृतिको सञ्चयक भूमि, एक यस्तो पवित्र भूमि हो, जहाँ धर्मको सुवास पाइन्छ, जहाँ प्रत्येक कणमा तपस्याको ऊर्जा बग्दछ । यही भूमि हो, जहाँ पशुपतिनाथ, मुक्तिनाथ, जनकपुरधाम, वराहक्षेत्र, रामधुनी, हलसी महादेव, दन्तकाली, दक्षिणकाली, बडीमालिका, गोसाइँकुण्ड, दामोदरकुण्ड, लुम्बिनी, देवघाट, गण्डकी नदीको किनारमा रहेको त्रिवेणीघाट वाल्मीकि आश्रम तथा लवकुश क्षेत्र, विशुली र कौशिकी नदीजस्ता अनगिन्ती तीर्थस्थल र थुप्रै पवित्र नदीनालाहरू अवस्थित छन् । यी तीर्थहरूले नेपाललाई केवल भौगोलिकरूपमा मात्र होइन, आध्यात्मिक दृष्टिले पनि तपोभूमि, देवभूमि र पुण्यस्थलको रूपमा चिनाएका छन् । यो भूमि भगवान् शिव, विष्णु, राम, बुद्ध र असंख्य ऋषिमुनिहरूको तपोस्थल हो । धार्मिक ग्रन्थहरूले नेपालस्थित तीर्थहरूको विशेष महिमा गाएका छन् :

‘कश्यां तु मरणं मुक्तिः पशुपत्यां तु दुर्लभा’ (स्कन्द पुराण, काशी खण्ड) ‘मुक्तिनाथो वदर्यस्तु शालग्राम शिला तथा’ गरुड पुराण, पूर्वखण्ड, अध्याय १६) ‘पुरं स्युता राम जवदेखि । हरपे अनुज समुक्ति विसेपी ॥’ (रामचरितमानस, बालकाण्ड, दोहा २१२) यी शास्त्रीय प्रमाणहरूले नेपालको आध्यात्मिक गरिमा र गौरवलाई पुष्टि गर्छन् । जगतगुरु महायोगी सिद्धबाबाको योगदान र नेपालको आध्यात्मिक पुनर्जागरण सगरमाथाको काखमा जन्मिएका महायोगी सिद्धबाबाले बाल्यकालमै गृहत्याग गरी भौतिक विज्ञानअन्तर्गत हिमालयका वनस्पतिको द्रव्य गुणमा विद्यावारिधिसमेत गरेका छन्, उनी नाडी एवं खगोल विज्ञानमा पनि निष्णात हुन् । संस्थागत संलग्नतामा उनी जगतगुरु रामानन्दचार्य सेवा पेट चतराका संस्थापक एवं पिठाधीश महायोगी सिद्धबाबा आध्यात्मिक प्रतिष्ठान भक्तपुरको संस्थापक एवं आजीवन अध्यक्ष, द हिमालयन पशुपत सिद्ध महायोग बटावा क्यानाडा र महायोगी सिद्धबाबा आध्यात्मिक प्रतिष्ठान बेलायतका प्रमुख संरक्षकका साथै देश विदेशमा रहेका अन्य दर्जनौँ संस्थामा प्रमुख संरक्षक सल्लाहकार आदिजस्ता भूमिकामा सम्बद्ध छन् ।

नेपाल जननीका वरद पुत्र रत्न समाधि सिद्ध त्रिदण्डी स्वामी, तारकब्रह्म पीठाधीश्वर, अनन्त श्रीवर्धम्पित, जगतगुरु श्री रामानन्द आचार्य स्वामी रामकृष्णचार्य महायोगी सिद्धबाबाले बाल्यकालमै गृहत्याग गरी हिमालय खण्डदेखि मरुभूमिसम्मको कठिन वातावरणमा घोर तपस्या गरे । उनले ‘सुरत-शब्द योग’ (जसलाई पाशुपतसिद्ध महायोग वा हिमालयन सिद्धयोग पनि भनिन्छ) प्राप्त गरे । यो योग मार्ग सम्पूर्ण मानवताका लागि जात, धर्म, लिंग र सीमाभन्दा माथि उठेर आत्म-साक्षात्कारको मार्ग हो ।

गुरुदेवले २०६२ सालदेखि नेपालकै पवित्रस्थल वराहक्षेत्रमा रही सनातन वैदिक धर्मको पुनर्जागरण र आध्यात्मिक चेतनाको संरक्षणमा आफूलाई समर्पित गरेका छन् । आज उनको प्रभाव नेपाल र भारतमा मात्र सीमित नरही अमेरिका, अस्ट्रेलिया, युरोपजस्ता देशहरूमासमेत फैलिइसकेको छ । २०७२ चैत २६ गतेदेखि २०७३ वैशाख ३ गतेसम्म पोखरास्थित रामघाटमा सञ्चारकर्मी, सरकारी चिकित्सक सुरक्षा निकाय, वरिष्ठ राजनीतिक व्यक्तित्व बुद्धिजीवी प्रतिष्ठित व्यक्तित्वलगायत लाखौँ श्रद्धालुको उपस्थितिमा गुरुदेवले नौ दिनसम्म लिइसकेको जीवित भू-समाधि आधुनिक विज्ञानका लागि पनि अचम्मको विषय बन्यो । जिम्मेवार भुसमाधि व्यवस्थापक तथा सञ्चारकर्मी पत्रकारहरूसमेतको उपस्थितिमा काठको वाक्सभित्र उत्तानो सुती ढोका बन्द गरी वाक्सभित्रको चार ढोकामा ताल्वा लगाई उक्त काठको वाक्सलाई

प्लास्टिकले बेरेर माथिबाट माटोले पुरी माटोको ढिस्कोजस्तो थुप्रोमा पानी छर्की जौ छरियो । नौ दिनसम्म अन्न, जल र अक्सिजनविना समाधिमा बसेर जीवितै बाहिर निस्कन सक्ने शक्ति केवल वैदिक योग, आत्मबल र सिद्धताको जीवन्त प्रमाण हो । यस प्रकार सद्गुरुदेवले सनातन हिन्दू धर्मका हाम्रा अग्रज ऋषिमुनिहरूमा रहेको समाधिसिद्ध क्षमताको सप्रमाण प्रतीनिधित्व गरी वैदिक सनातनभिन्न रहेको योग र साधनामा रहेको शक्ति संसारसामु उजगार गर्दै आध्यात्मिक पुनर्जागरण अभियानमा नवीनतम् चेतना जागृत गराइदिएर अन्तराष्ट्रियस्तरमै नेपालको आध्यात्मिक गौरव र गरिमालाई सगरमाथा उचाइमा पुर्‍याइ दिएका छन् ।

एक ऐतिहासिक अवसर यही दिव्यता र तपस्याको उच्चतम उदाहरण बनेका गुरुदेव महायोगी सिद्धबाबालाई भारतको श्रीराम जन्मभूमि अयोध्याधामस्थित श्री मणिरामदास छावनी, जुन युगौंदेखि वैष्णव परम्पराको महान केन्द्र रहँदै आएको छ, उक्त केन्द्रबाट प्रमुख अतिथि तथा प्रमुख सत्संग वाचकका रूपमा आमन्त्रित गरिएको छ । सन् २०२५ जुन १-१० सम्म परम पूज्य महन्त श्री नृत्य गोपाल दासजी महाराजको ८७औँ प्राकट्य दिवसका अवसरमा आयोजना हुने यस भव्य आध्यात्मिक महोत्सवमा भारतभरिका शंकराचार्य, महात्मा, मुख्यमन्त्री, मन्त्रीहरू, राष्ट्रसेवकहरू र लाखौँ श्रद्धालुको उपस्थिति रहने छ ।

दूरदर्शनमार्फत करोडौँ जनसमुदायले हेर्ने यो समारोह नेपालको वैदिक पहिचान र आध्यात्मिक गरिमाको अन्तर्राष्ट्रिय सम्मान हो । परम पूज्य महायोगी सद्गुरुदेवलाई गरिएको यो गौरवशाली निमन्त्रणाले नेपाल-भारत सम्बन्धलाई केवल सामाजिक वा भौगोलिक नभई आध्यात्मिक र सांस्कृतिक आत्मीयताको सूत्रमा थप बलियो बनाउने विश्वास दिलाउँछ ।

जनकपुर-अयोध्या, पशुपति-काशी, मुक्तिनाथ-बद्रीनाथ, अमरनाथ, रामेश्वरम र तिरुपति-वराहा क्षेत्र चतराधाम र लुम्बिनीजस्ता सम्बन्धहरूले हाम्रो साझा सनातन सम्पदालाई बलियो बनाएका छन् ।

धार्मिक पर्यटनमार्फत समृद्धिको सम्भावना

वर्तमान समयमा धार्मिक र आध्यात्मिक तीर्थयात्राको महत्त्व बढ्दै गएको विभिन्न उदाहरणहरूले देखाउँछन् । धार्मिक तीर्थयात्रीहरू नेपाल र भारतबाट छिमेकी राष्ट्र चीनको कैलाश पर्वतमा दर्शनार्थ जाने श्रद्धालुहरूको संख्या बढ्दो क्रममा रहेको तथ्यांकले देखाउँछ ।

त्यसैगरी भारतमा हुने कुम्भमेलामा नेपाललगायत देश-विदेशबाट जम्मा हुने करोडौँको संख्यामा पर्यटकले धार्मिक पर्यटनको महत्त्व उजगार गरिरहेका छन् । यस्तै श्रीराम जन्मभूमि अयोध्यामा २०८० सालको जनवरीमा राममन्दिर उद्घाटनपछि वार्षिक दुई करोड २१ करोड पर्यटक संख्या बढेर अहिले दैनिक नै एक लाख ५० लाख पुगेको तथ्यांकले धार्मिक पर्यटनको महत्त्व र त्यसबाट राष्ट्रलाई प्राप्त हुने आर्थिक समृद्धिको जलन्त उदाहरण प्रस्तुत गर्दछ । त्यसैले नेपालको महायोगी सिद्ध बाबालाई प्राप्त ऐतिहासिक निमन्त्रणालाई देवभूमि र तपोभूमिका रूपमा आफ्नो मौलिक पहिचानलाई विश्वसमक्ष प्रस्तुत गर्ने अवसरको रूपमा सदुपयोग गर्दै धार्मिक तथा आध्यात्मिक पर्यटनको सम्भावनालाई योजनाबद्ध व्यवस्थापनद्वारा आर्थिक समृद्धिको महत्त्वपूर्ण स्तम्भको रूपमा विकास गर्न सक्नु पर्दछ ।

सन् २०१८ मा भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीको मुक्तिनाथ मन्दिर भ्रमणपश्चात् भारतीय धार्मिक पर्यटकहरूको उल्लेख्य वृद्धि भएको थियो ।

खान जन्मिएका

हौ, खाओ !

‘बा’ ले त्यही सिकाएका छन्, कति घिच्न सक्छस् घिच् । पाएजति सबै घिच !

उता राजन ‘खा भैरे खा’ भन्दै छ । यता किशोर पनि जतिसक्दो घिच भन्दै छ । जसरी पनि खानै नै ! आखिर खानै जन्मिएका त रै‘छौ खाओ । सक्दो खाओ । छाद्नेगरी खाओ ! मान्छे बेचेर पनि खाओ, जमिन बेचेर पनि खाओ । नदीनाला, जंगल सबै बेचेरै भए पनि खाओ । सक्छौ भने यो जन्मभूमि पनि बेचेरै खाओ ! के गुनै खानै जन्मिएका रै‘छौ !

देश त तिम्रा बाउको विर्ता हो नि, खाओ खाओ ! मिलिमिली खाओ । ‘बाले भनेका छन्- मिलेर बाँडीबाँडी सत्ता खाओ, भत्ता खाओ । दाइले भनेका छन्- जल जंगल सबै बेचेर खाओ । भाउजुले भनेकी छिन्- मान्छे बेचेरै खाओ । जसरी हुन्छ खाओ तर खान र खुवाउनचाहिँ नछोड !

उता राजन फलैंचामा बसेर ताली बजाएर भोग्रा धपाएजस्तै गोरुलाई धपाएजस्तो गरिरहेका छन् । यता किशोर थुत्नो चलाएका चलायै छन् । उता वारीमा गोरुले खाएको खायै छ ! न त राजन काकाको तालीले काम गरेको छ । न त किशोरका थुत्नोले नै काम गरेको छ । गोरु चरेको चर्चै छ ।

घोडाको टाप लगाएजस्तै दार्याबायाँ सुन्दै नसुनी हेँदै नहेरी त्यो भन्दा म के कम भन्दै खाएको खायै छ । लाउडा खाए, सर्लक्कै निले । त्यो काण्डको के कुरा गरम ! फलैंचामा बसेका भाइलाई किशोरले खाओ खाओ भन्दै गीत गाउन सिलाइले । काण्डे- धमिजा काण्ड, चेज एयर काण्ड, चाइना साउथवेस्ट काण्ड, एयरबस

सद्गुरुदेवको अयोध्यामा हुने १० दिने दिव्य र भव्य कार्यक्रममा मुख्य अतिथिको रूपमा हुने गरिमामय सहभागितापछि नेपाल र भारत दुवै देशबाट धार्मिक तथा आध्यात्मिक तीर्थयात्राको आदान-प्रदान अझै ठूलो मात्रामा बढ्ने आशा गर्न सकिन्छ । भारतजस्तो विशाल जनसंख्या भएको देशबाट थोरै प्रतिशतमात्र धार्मिक पर्यटक नेपाल आएका खण्डमा पनि यसले नेपालको आर्थिक समृद्धिमा ठूलो टेवा पुर्‍याउने छ ।

नेपाल-भारत:

साझा सनातन सभ्रपदाका वाहक

वैदिक सनातन धर्मको रक्षा, सम्बर्द्धन र प्रवर्द्धनका दुई प्रमुख वारिस नेपाल र भारतको धार्मिक समागमले हामी सबैलाई स्मरण गराउँछ कि हाम्रो आस्थाका देवीदेवता र तीर्थस्थलहरू साझा धार्मिक सम्पदा हुन् । यस प्राकट्य महोत्सवमा सञ्चालन हुने धार्मिक कार्यक्रमको सत्संगमार्फत सद्गुरुदेवद्वारा समस्त सनातनी आमजनमानसमा यो भावना उजागर गरिने अपेक्षा गरिएको छ, जसले नेपालको धार्मिक पर्यटन प्रवर्द्धनमा उल्लेखनीय टेवा पुर्‍याउने छ ।

वर्तमान परिस्थ्रयमा मित्रराष्ट्र भारतका धार्मिक पर्यटकहरू वृद्धि भइरहेको अवस्थामा नेपालका पवित्र तीर्थस्थलहरू पशुपतिनाथ, जनकपुर, लुम्बिनी, मुक्तिनाथ, रामधुनी, गोसाइँकुण्ड, दामोदरकुण्डलाई केन्द्र बनाएर महायोग शिविर, गुल्कुल शिक्षा, वैद्व परिपथ (लुम्बिनी-बोधगया-सारनाथ-क्यूनीनगर) र रामायण परिपथजस्ता धार्मिक तथा आध्यात्मिक विकासका गतिविधिलाई संयुक्त पहलद्वारा अन्तर्राष्ट्रिय आध्यात्मिक पर्यटन, सांस्कृतिक आदानप्रदान तथा पूर्वाधार विकासलाई प्रवर्द्धन गर्ने प्रयासमा सद्गुरुदेवको अयोध्यामा प्रमुख अतिथिको रूपमा हुने ऐतिहासिक सहभागिताले उचित वातावरण निर्माण गर्नुका साथै थप बल पुर्‍याउने आशा पनि गर्न सकिन्छ । यसबाट पर्यटन, होटल, यातायात, कृषि, हस्तकला, सांस्कृतिक कार्यक्रम र धार्मिक सामग्रीका क्षेत्रमा रोजगारी सिर्जना हुँदै उच्चमशीलताको वातावरण विकास हुने छ ।

निष्कर्ष

हामी सबै नेपालीले गर्वपूर्वक स्वीकार गर्नुपर्छ कि सद्गुरुदेव महायोगी सिद्धबाबा देशभक्त राष्ट्रप्रेमी नेपाल जननीका वरद पुत्र रत्नका रूपमा पाउनु सम्पूर्ण नेपालीको सौभाग्य हो । गुरुदेवजस्ता सिद्ध पुरुषको हाम्रो माटोमा जन्म, तपस्याबाट प्राप्त ब्रह्मज्ञान, समाज, राष्ट्र र मानवताको कल्याणमा समर्पण तथा वैदिक सनातन संस्कृतिको संरक्षण र पुनर्जागरणमा पुर्‍याएको योगदानलाई केवल धार्मिक वा आध्यात्मिक दृष्टिले मात्र नभई मानव कल्याण तथा राष्ट्र निर्माण र समृद्धिको लागि गरिएको प्रयासको रूपमा हेर्नुपर्छ । हामी सबैले गुरुदेवले देखाएको आध्यात्मिक मार्गदर्शनमा अगाडि बढ्नु आजको आवश्यकता हो, जसले नेपालको उज्ज्वल भविष्य सुनिश्चित गर्दछ ।

धार्मिक पर्यटनको विकासद्वारा युवाहरूलाई वैदेशिक पलायनबाट जोगाउँदै स्वदेशमै रोजगारीको अवसर प्रदान गर्ने, समाजमा आत्मनिर्भरता बढाउने र आर्थिक समृद्धिको बाटो खोल्न सकिन्छ । अतः अयोध्याधामको निमन्त्रणालाई एक ऐतिहासिक अवसरको रूपमा सदुपयोग गरी धार्मिक पर्यटन प्रवर्द्धन र व्यवस्थापनलाई राष्ट्रिय रणनीति बनाएर, हामी सबै एकजुट भई राष्ट्रिय अभियानका रूपमा अगाडि बढाउँ, समृद्ध नेपाल निर्माणतर्फको यात्रा सुरु गरौं ।
रासस

(लेखक पूर्वसशस्त्र प्रहरी महानिरीक्षक तथा मानवअधिकार कानुन र अन्तर्राष्ट्रिय सांस्कृतिक सम्पदा संरक्षणका विज्ञ हुन्)

बाध निर्माणस्थल | तनहुँको ऋषिङ गाउँपालिका-१ मा निर्माणाधीन १४० मेगावाट क्षमताको तनहुँ जलविद्युत आयोजनाको प्याकेज एकअन्तर्गत बाँध निर्माणस्थल । आयोजनाको तीनवटा प्याकेजमा काम भइरहेको छ । तस्विर: कृष्ण न्यौपाने/रासस

२९ वर्षदेखि अधुरो बुटवल-भुम्सा खानेपानी

तिनाउको धमिलो पानीकै भरमा बुटवलबासी

दामोदर खनाल

बुटवल- पश्चिम नेपालको औद्योगिक एवं व्यापारिक केन्द्र बुटवलमा निर्माणाधीन बुटवल-भुम्सा खानेपानी आयोजना समयमै सम्पन्न नहुँदा बुटवलमा खानेपानी समस्या बढ्दै गएको छ । यहाँ पानीको प्रमुख स्रोत तिनाउ बर्खामा धमिलिने हुँदा हिउँदमाभन्दा बर्खामा खानेपानीको समस्या बढी हुने गर्दछ । पटक-पटक गरी २९ वर्षमा करिब ७० करोड रूपैयाँभन्दा बढी बजेट खर्च भएर करिव निर्माण सम्पन्न भएको उक्त खानेपानी आयोजना राजनीतिक दलका नेताहरूले ध्यान दिन नसक्दा वर्षौंदेखि अलपत्र बनेको हो । २०५२-५३ सालमा सुरु भएको यो आयोजना २९ वर्ष लाग्दा पनि पूरा हुन नसकेपछि बुटवलबासीले यो आयोजनालाई काठमाडौँको मेलाप्ची खानेपानी आयोजनासँग तुलना गर्न थालेका छन् । बुटवलबासी बर्खामा तिनाउको धमिलो पानीकै भर पर्ने गरेका छन् ।

बुटवल उपमहानगरपालिकाले पनि बुटवलको खानेपानीको समस्याबारे ठोस कदम चालेको देखिंदैन । बुटवलमा खासगरी वडा नम्बर ७ र ८ का वासिन्दा बढी समस्या भोग्न बाध्य भएका छन् । अन्य स्रोत पर्याप्त नभएका कारण बुटवलबासी बर्खामा तिनाउको धमिलो पानीकै भर पर्ने गरेका छन् । कतिपय उपभोक्ता त ट्यांकर र जारको पानी किनेर गुजारा चलाउन बाध्य छन् ।

तिनाउको धमिलो पानी खाने कि नखाने द्विविधामा परेका उपभोक्ता छालालगायत स्वास्थ्यमा विभिन्न समस्या आउनसक्ने चिन्तामा छन् । लगातार पानी पच्यो भने तिनाउको यही धमिलो पानी पनि मोटरबाट तान्न समस्या हुने हुँदा उपभोक्तालाई पानीको थप समस्या पर्दछ । नेपाल खानेपानी संस्थान बुटवल शाखा कार्यालयका प्राविधिक राजकुमार चौधरीले वर्षा हुँदा पानी धमिलो हुने हुँदा पम्प विग्रने गरेको गुनासो गरे । धमिलो पानीका कारण केही उपकरण बिग्रेको उनले बताए ।

बुटवल वडा नम्बर ८ प्रगति टोल विकास

संस्थाका अध्यक्ष मोहनविक्रम प्याठ बुटवलमा लामो समयदेखि खानेपानीको समस्या हुँदा पनि खानेपानी संस्थान तथा सरोकारवाला निकायको ध्यान नगएको गुनासो गर्छन् । खानेपानीको समस्याबारे खानेपानी संस्थान र वडा कार्यालयमा पुगेर पटक-पटक जानकारी गराएको उनी बताउँछन् ।

पानीको समस्या भएपछि बुटवलबासी सार्वजनिक धाराबाट इरिक्सा, मोटर साइकल, साइकलबाट पानी ओसार गर्न बाध्य छन् । बुटवल दिपनगरका विक्रम पोखरेल आफूले दैनिक जार र बोतलमा मिलनचोक तीनकुनेको सार्वजनिक धाराबाट पानी ल्याएर उपभोग गर्ने गरेको बताउँछन् । घरको धारामा आउने पानी धमिलो भएका कारण सार्वजनिक धाराबाट पानी ओसारेर गुजरा गर्ने गरेको बताउँछन् ।

बुटवलमा लामो समयदेखि खानेपानी संस्थानले बुटवलबासीलाई खानेपानी वितरण गर्दै आए पनि बर्खामासमेत पानीको जटिल समस्या हुने गरेको छ । १९ वडा रहेको बुटवल उपमहानगरकामा स्थानीय उपभोक्ता समिति र भूमिगत जलस्रोत, मूललगायत अन्य स्रोतबाट खानेपानी वितरण भइरहेको जनाए पनि पानी पर्याप्त उत्पादन नभएका कारण समस्या भएको हो ।

बुटवल उपमहानगरपालीका वडा नम्बर

८ का वडाध्यक्ष यज्ञप्रसाद पंगेनी खानेपानीको स्रोतको अभावभन्दा पनि तिनाउको धमिलो पानी व्यवस्थापन नहुँदा बढी समस्या भएको बताउँछन् । पानी शुद्धीकरण मेसिनको व्यवस्था हुने हो भने बुटवलमा खानेपानीको समस्या नहुने वडाध्यक्ष पंगेनीको सुझाव छ । आयोजनाका प्रमुख मन्दिर श्रेष्ठ २०७८ वाट नयाँ ठाउबाट सुरु भएको आयोजनाको काम अन्तिम चरणमा पुगेको बताउँछन् । अब करिव पुल रहेको ठाउँमा करिव ५०० मिटरजति पाइप जडान गर्न बाँकी रहेकोले बर्खापछि तीन महिनामा काम सकिने जानकारी दिए । आयोजना प्रमुख श्रेष्ठले भने, 'अब बर्खा लाग्यो, केही महिनामा काम सकिन्छ । यो आयोजना सकिएपछि ३० इञ्चको पाइपबाट दैनिक करिव तीन करोड लिटरभन्दा बढी पानी आपूर्ति हुन्छ ।'

बुटवलमा खानेपानीको स्रोतको अभाव नभए पनि खानेपानी समस्या समाधानमा तीनै तहका सरकार गम्भीर भएर नलागेका कारण खानेपानीको समस्या उत्पन्न भएको स्थानीयको भनाइ छ । विविध कारणले गर्दा निर्माणमा ढिलासुस्ती भएको निर्माणाधीन बुटवल-भुम्सा खानेपानी आयोजना सम्पन्न हुने हो भने पर्याप्त पानीको आपूर्ति भएसँगै बुटवलको खानेपानी समस्या समाधान हुने खानेपानी संस्थानका प्राविधिक बताउँछन् ।

हरिहरपुरगढीको बजेट ६१ करोड १३ लाख

अर्थिकरूपमा सबल र आत्मनिर्भर बनाउने लक्ष्य

प्रभाव संवाददाता

सिन्धुली- हरिहरपुरगढी गाउँपालिकाले आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/८३ का लागि ६१ करोड १३ लाख ५५ हजार रूपैयाँको बजेट ल्याएको छ । गाउँपालिकाको आज सम्पन्न २१औँ गाउँसभामा गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष चेखबहादुर थिङले उक्त बजेट प्रस्तुत गरेका हुन् ।

बजेटमा कृषि, शिक्षा, पर्यटन र सडकलगायत पूर्वाधार विकासलाई प्राथमिकतामा राखिएको उनले बताए । यसअघि अध्यक्ष बज्रजङ्ग वाइवाले गाउँसभामा प्रस्तुत गरेको 'समृद्ध हरिहरपुरगढीको आधार, शिक्षा-कृषि-वन-पर्यटन र पूर्वाधार' भन्ने नारालाई साकार बनाउनेगरी बजेट व्यवस्था गरिएको उपाध्यक्ष थिङले बताए । आगामी आर्थिक वर्षको खर्च व्यहोने स्रोतमध्ये संघीय सरकारबाट १० करोड ८१ लाख र प्रदेश सरकारबाट ९९ लाख २६ हजार रूपैयाँ वित्तीय समानीकरण अनुदानवापत प्राप्त हुने रकम राखिएको उनले बताए । यसैगरी राजस्व बाँडफाँडमार्फत संघीय सरकारबाट ११ करोड ५१ लाख ३६ हजार रूपैयाँ र प्रदेश सरकारबाट सवारीसाधन चार करोड ९७ लाख १० हजार रूपैयाँ, स्थानीय राजस्व बाँडफाँडबाट ४० लाख रूपैयाँ प्राप्त हुने उल्लेख गरिएको छ ।

ससर्त अनुदानतर्फ संघीय सरकारबाट चालुतर्फ २० करोड ४३ लाख रूपैयाँ र पुँजीगततर्फ चार करोड १७ लाख रूपैयाँ प्राप्त हुने उल्लेख छ । प्रदेशबाट ससर्त अनुदान चालुतर्फ एक करोड ५९ लाख छ हजार र पुँजीगत ५० लाख रूपैयाँ प्राप्त हुने जनाएको छ । संघीय सरकारबाट विशेष अनुदान चालुतर्फ एक करोड ६५ लाख रूपैयाँ र समपूरक अनुदान ९३ लाख रूपैयाँ, प्रदेश सरकारबाट समपूरक अनुदान एक करोड ४० लाख रूपैयाँ, प्रदेश सरकारबाट विशेष अनुदान चालुतर्फ ५० लाख रूपैयाँ र गत वर्षको अनुमानित सञ्चित कोष वचत र अन्य प्राप्तबाट एक करोड सात लाख ७७ हजार रूपैयाँ व्यहोर्ने बजेट वक्तव्यमा उल्लेख छ ।

बजेटमा वडागत योजनाहरूका लागि आठ करोड रूपैयाँ विनियोजन गरिएको छ । कार्यालय

प्रशासन तथा प्रशासनिक खर्चतर्फ १६ करोड ५३ लाख छ हजार रूपैयाँ, ससर्त अनुदानअन्तर्गतका योजनाहरूका लागि चालुतर्फ २२ करोड दुई लाख रूपैयाँ र पुँजीगततर्फ चार करोड ६७ लाख रूपैयाँ विनियोजन गरिएको छ । लक्षित कार्यक्रमतर्फ २६ लाख ५० हजार रूपैयाँ, वन तथा वातावरणतर्फ पाँच लाख रूपैयाँ, सुशासन तथा संस्थागत विकासतर्फ ३३ लाख ५० हजार रूपैयाँ विनियोजना गरिएको उपाध्यक्ष वाइवाले बताए ।

संघीय समपूरक र प्रदेश समपूरकतर्फ दुई करोड ३३ लाख रूपैयाँ, नेवारसँग साभेदारीमा खानेपानी आयोजनाका लागि ११ लाख रूपैयाँ, १५ शय्याको अस्पतालका लागि एक करोड ५० लाख रूपैयाँ, विपयगत शाखाहरूका लागि ५९ लाख ४३ हजार रूपैयाँ तथा भुक्तानी दिन बाँकी जितपुर खानेपानी मोटर खरिदका लागि पाँच लाख रूपैयाँ विनियोजन गरिएको छ ।

यसअघि गाउँपालिकाका अध्यक्ष वाइवाले आगामी आवको नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गरेका थिए । उनले कृषि, शिक्षा, पर्यटन र पूर्वाधार विकासलाई प्राथमिकतामा राखेर नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गरेका हुन् । गाउँपालिकाको दिगो विकासका लागि गाउँपालिकाबाट प्रदान हुने सेवा सुविधामा चुस्तता दिँदै जनअपेक्षाअनुरूप कार्य सञ्चालन गरी 'समृद्ध हरिहरपुरगढीको आधार, शिक्षा-कृषि-वन-पर्यटन र पूर्वाधार' भन्ने नारालाई साकार बनाउने उनले घोषणा गरे ।

संघ र प्रदेश सरकारको नीति कार्यक्रम, आवधिक योजना, प्रतिनिधि तथा सरोकारवालाहरूको सुझावसमेतका आधारमा सबल, आत्मनिर्भर, आर्थिक विकास र वातावरणमैत्री गाउँपालिका बनाउने अठोट व्यक्त गरेका छन् ।

नीति तथा कार्यक्रम र बजेट स्वास्थ्य, शिक्षा, रोजगारी, पर्यटनलगायतलाई पनि प्राथमिकता दिइएको छ । स्थानीय उत्पादनलाई प्रवर्द्धन गर्ने, हरिहरपुरगढीको तरबुजालाई ब्राण्डिङ गर्ने, कृषिको मुख्य आधार माटोको स्वास्थ्य सुधार अभियानलाई सफल बनाउन माटो परीक्षण गरी उर्वरता सुधारको व्यवस्था गर्ने, कृषि र पशुपालनलाई नवप्रवर्द्धनकारी योजनामार्फत थप व्यवस्थित र व्यावसायिक बनाउनेलगायत योजना अघि सारिएको छ । हरेक वडा र बस्तीहरूमा निर्माणधीन अवस्थामा रहेका सडकहरूको निर्माण र स्तरोन्नति गरी वर्षैभरि यातायात सञ्चालनयोग्य बनाउने, आफ्नै जनशक्ति परिचालन गरी वर्षैभरि सडक मर्मत र सम्भारको काम गर्ने, शीर्षकालीन प्रभाव पार्ने विद्यालय भवन, स्वास्थ्य संस्थालगायत ठूला आयोजनाहरूको पहिचान गरी कार्यान्वयनका लागि पहल गर्ने, गाउँपालिकाका विभिन्न बस्तीहरूमा आवातजावतका लागि सहज बनाउन भोर्लुंगे पुल निर्माणका लागि समन्वय गर्नेलगायत योजना नीति तथा कार्यक्रम समेटिएका छन् ।

बाँदर आतंक न्यूनीकरण गर्न 'बाँदर बगैँचा' निर्माण गरिँदै

ढोरपाटन (बागलुङ)- बागलुङको जैमिनी नगरपालिकाले बाँदर आतंक न्यूनीकरण गर्न 'बाँदर बगैँचा' बनाउने भएको छ । आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दै नगरप्रमुख नरबहादुर पुनले ग्रामीण क्षेत्रमा बाँदर आतंकका कारण किसानले गाउँ छाड्न थालेपछि कम क्षति पुऱ्याउने फलफूल र मसलाबालीको खेती गरिने बताए ।

वडा नं ८ पुरानो गाउँमा 'बाँदर बगैँचा' बनाउने प्रमुख पुनको भनाइ छ । नयाँ आर्थिक वर्षमा कृषिलाई प्राथमिकतामा राखेको सघाउने पुनले बताए । किसानलाई प्रोत्साहन गर्न बाखा

छ । युवालाई कृषिमा आकर्षण गर्न र किसानलाई प्रोत्साहन गर्न नगरपालिकाले किसानलाई परिचयपत्र दिने भएको छ ।

पालिकाभरका सबै किसानलाई सूचीकरण गरेर परिचयपत्र दिने प्रमुख पुनले बताए।नगरपालिकाले उत्पादनलाई बजारीकरण गर्नका लागि कृषि एमबुलेन्स सञ्चालनसमेत गर्ने भएको छ । दुग्ध उत्पादन बढाउन पशुको नि:शुल्क नश्ल सुधार गर्ने, खोप लगाउने, औषधि र अन्य उपचार गराउनेदेखि उत्पादनको बजारीकरण गर्न किसानलाई सघाउने पुनले बताए ।

गत वर्ष लिएको 'सेरा जाऔँ, केरा खाऔँ' कार्यक्रमलाई पनि निरन्तरता दिइने भएको छ । 'छोरी

जन्मे घर, खुसीको लहर' भन्ने मूल नारासहित सञ्चालन भएको जैमिनीकी छोरी कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने भएको छ । छोरी जन्मेमा जन्मवर्ता गर्दा दुई हजार ५०० रूपैयाँको खाता खोल्दिने नीति तथा कार्यक्रममा उल्लेख छ ।

पालिकाभित्र रहेका घरबारीवहीनलाई घर बनाइदिने नगरप्रमुख पुनले बताए । फुसका छात्रा विस्थापन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने उनको भनाइ छ । सुकुम्बासी समस्या समाधानका लागि आवश्यक प्रक्रिया पूरा गरी यसै वर्ष नगरपालिकालाई सुकुम्बासीमुक्त पालिका घोषणा गरिने उनले बताए । रासस

तामाङ सोसाइटी अफ न्यु साउथ वेल्समा नयाँ कार्यमिति

काठमाडौँ (प्रस)- अस्ट्रेलियास्थित तामाङ सोसाइटी अफ न्यु साउथ वेल्सको अध्यक्षमा राज पाख्रिन निर्वाचित भएका छन् । आइतबार अस्ट्रेलियाको न्यु साउथ वेल्समा भएको संस्थाको अधिवेशनबाट पख्रिनको नेतृत्वमा सर्वसम्मत नयाँ कार्यसमिति चयन गरिएको हो । अधिवेशनबाट तीनजना उपाध्यक्षमा क्रमशः ग्यानक वाइबा, सृजना लामा र मोहन तामाङ चयन भएका छन् । महासचिवमा योगेशसाँगै योजन, सचिवमा डोमा तामाङ, कोषाध्यक्षमा सूर्य तामाङ र सहकोषाध्यक्षमा नरेश लामा तामाङ निर्वाचित भएका छन् ।

यसैगरी सांस्कृतिक सचिवमा सुनिता लामा र सांस्कृतिक सहसचिवमा लोब्साङ लामा तथा युवा संयोजकमा उमेश तामाङलाई

चयन गरिएको संस्थाले जानकारी दिएको छ । कार्यसमिति सदस्यमा सुजन लोप्चन, कपिल तामाङ, छेडुप पाख्रिन, फचुवा तामाङ र अनिता पाख्रिन निर्वाचित भएका छन् ।

नयाँ कार्यसमिति चयन गर्न गठित निर्वाचन समितिमा अरुण तामाङ, टिकाराम तामाङ र किशोर लामा रहेका थिए । निर्वाचित कार्यसमितिका पदाधिकारी तथा कार्यसमिति सदस्यहरूलाई निर्वाचन समिति संयोजक अरुण तामाङले पद तथा गोपनीयताको शपथ गराएका थिए । तामाङ भाषामै शपथ गराउँदै संयोजक तामाङले नवनिर्वाचित कार्यसमितिलाई बधाइ तथा सफल कार्यकालको शुभकामना दिएका थिए । नवनिर्वाचित

कार्यसमितिको कार्यकाल आगामी दुई वर्ष अर्थात् सन् २०२७ सम्म रहने छ ।

यसअघि पूर्वअध्यक्ष विशाल तामाङको सभापतित्वमा भएको उद्घाटन सत्रमा नेपाल तामाङ घेदुङका संस्थापक सदस्य हेमबहादुर तामाङ, नेप्लिज इण्डिजर्नियस नेस्नालिटिज फोरम अस्ट्रेलिया (निन्का)का वर्तमान अध्यक्ष लक्ष्मण गुरुङ, निन्काकै पूर्वअध्यक्षद्वय सुदर्शन थापामगर र चित्रबहादुर तुम्बाहम्फे, तमु समाज सिड्नीका अध्यक्ष हिपती गुरुङ, याक्थुङ चुम्लुङ अस्ट्रेलियाका अध्यक्ष शशी सुब्बा, नेपाल लोकतान्त्रिक फोरमका अध्यक्ष छिरिङ तेञ्जिङ लामालगायतले शुभकामना मन्तव्य राखेका थिए ।

Narainapur Rural Municipality

Office of Rural Municipal Executive

Narainapur, Banke

Lumbini Province, Nepal

Notice of Intent to Award the Bid

Date of publication: 10th Ashar, 2082 (24th June, 2025)

This is to notify all the bidders that, it is our intent to Award the Contract for bid notice dated 6th Jestha, 2082 (20th May, 2025), for execution of the contract as mentioned below to the bidder with bid prices corrected & modified in accordance with the Instructions to bidders & hereby selected substantially responsive Lowest Evaluated Bid.

S. N.	Contract Identification	Name of Project	Selected Bidders Name & Address.	Bid Amount (without PS and VAT)
1.	NRM/WORKS/ NCB/ROAD/ 17-2081/082	Upgrading of Road from Kohala Village to Santaneshwor Temple. (मदन भण्डारी धार्मिक पर्यटन मार्ग अन्तर्गतको सन्तानेश्वर जाने बाटो)	Maurya R S Nirman Sewa, Raptisonari -7, Banke	46,24,839.50/-

.....

(Nabaraj Oli)

Chief Administrative Officer

एकताको 'हर्ष' मंसिर १२ मा प्रदर्शन हुने

एकता पौडेलको निर्देशनमा डेब्यु चलचित्र 'हर्ष' मंसिर १२ गतेबाट प्रदर्शनमा आउने भएको छ । सोमबार निर्माण पक्षले चलचित्रको टाइटल भिडियो सार्वजनिक गर्दै चलचित्रको प्रदर्शन मिति जानकारी दिएको हो । चलचित्रमा खगेन्द्र लामिछाने, वर्षा राउत, निर शाह, सन्तोष पन्त, शर्मिला मल्ल, माओत्से गुरुङ, विशाल पहाडी, निमा पाण्डे, लुनिभा तुलाधर, अंशु महर्जन, रेनु प्रधान, सुवर्ण थापा, सृष्टि महर्जन तथा संगीता नापितको अभिनय छ ।

मंगलबार, १० असार, २०८२ (Tuesday, June 24, 2025)

चलचित्र विधेयकसम्बन्धी प्रस्ताव राष्ट्रिय सभाबाट स्वीकृत

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- राष्ट्रिय सभाको सोमबारको बैठकले 'चलचित्रसम्बन्धी कानूनलाई संशोधन र एकीकरण गर्न बनेको विधेयक, २०८२' माथि विचार गरियोस् भन्ने प्रस्ताव स्वीकृत गरेको छ । बैठकमा सञ्चार तथा सूचना प्रविधिमन्त्री पृथ्वीसुब्बा गुरुङले 'चलचित्र विधेयक, २०८१ माथि विचार गरियोस्' भन्ने प्रस्ताव प्रस्तुत गरेका थिए । उक्त प्रस्ताव सर्वसहमतिले स्वीकृत भएको राष्ट्रियसभा अध्यक्ष नारायणप्रसाद दाहालले जानकारी दिए ।

विधेयकमाथिको सैद्धान्तिक छलफलका क्रममा उठेका प्रश्नको जवाफ दिँदै सञ्चारमन्त्री सुब्बाले विक्रम संवत् २०२६ सालमा बनेको चलचित्र ऐनलाई समयसापेक्ष परिमार्जन गरी समावेशी एवं संघीय संरचना र नयाँ प्रविधिअनुरूप बनाउन नयाँ चलचित्रसम्बन्धी विधेयक तर्जुमा गर्न लागिएको बताए । चलचित्र क्षेत्रलाई अर्थतन्त्र जोड्नका लागि पनि सहज र समय सुहाउँदो कानून आवश्यक पर्ने उनले उल्लेख गरे ।

त्यस्तै, चलचित्र क्षेत्रलाई सामाजिक, सांस्कृतिक र मनोरञ्जनात्मक उद्योगका रूपमा विकास गर्न, चलचित्रमार्फत देशलाई पर्यटन गन्तव्यका रूपमा अगाडि बढाउन नयाँ व्यवस्था आवश्यक रहेकाले यो विधेयक ल्याइएको उनको भनाइ छ ।

स्वदेशी तथा विदेशी चलचित्र प्रदर्शन अधि जाँच गर्ने व्यवस्था मिलाउने तथा चलचित्र क्षेत्रको विकास, विस्तार, नियमन र प्रवर्द्धनका लागि नयाँ कानून आवश्यक पर्ने भएकाले यो विधेयक ल्याइएको सञ्चारमन्त्री गुरुङले बताए ।

विधेयकमाथिको सैद्धान्तिक छलफलका क्रममा सांसद डा. अन्जान शाक्यले विद्यमान ऐनमा राखिएका व्यवस्थाहरू समयानुकूल नरहेकाले त्यसलाई संशोधन गर्न आवश्यक रहेको बताइन् । विधेयकले बक्स अफिसको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने, चलचित्र क्षेत्रका कामदारको हकअधिकार संरक्षणजस्ता विषयलाई समेटेको शाक्यले बताइन् ।

अर्का सांसद तारामान स्वारले विधेयकमा राखिएका कलाकार र प्राविधिकको पारिश्रमिक, सामाजिक सुरक्षा, सेन्सरसिपजस्ता विषयको

परिभाषा स्पष्टता आवश्यक पर्ने बताए । विभिन्न सरोकारवाला व्यक्ति तथा निकायसँग छलफल गरी विधेयकलाई थप परिस्कृत पारि नुपर्नेमा उनले जोड दिए ।

सांसद गोपाल भट्टराईले पुरानो कानुनी व्यवस्थाले अहिलेको डिजिटल युगमा काम गर्न असहज हुने भएकाले तथा संघीयता कार्यान्वयन पछि अधिकार क्षेत्रको बाँडफाँट स्पष्ट पार्नका लागि नयाँ कानून आवश्यक पर्ने बताए ।

चलचित्रसम्बन्धी नयाँ कानून बनाई कार्यान्वयन भएपश्चात् विभिन्न उपलब्धि हासिल हुने विधेयकमा उल्लेख छ । यो कानून बनेपछि चलचित्र विकास बोर्ड एक स्वायत्त र अधिकार सम्पन्न संस्था हुने, चलचित्र निर्माण, वितरण र प्रदर्शनलाई थप व्यवस्थित गर्न सकिने, चलचित्रसम्बन्धी नियमन गर्न सहज हुने, जवाफदेहिता वृद्धि हुनेलगायत सुधारको अपेक्षा गरिएको छ ।

त्यस्तै, नेपाली चलचित्रलाई उद्योगका रूपमा विकास गर्न मद्दत पुग्ने, राष्ट्रिय चलचित्र क्षेत्रलाई सिर्जनशील, सांस्कृतिक र मनोरञ्जन उद्योगका रूपमा विकास, विस्तार र संवर्द्धन गर्न मद्दत पुग्ने, चलचित्र वितरण र प्रदर्शनमा बक्स अफिस प्रणालीको प्रभावकारिता वृद्धि हुने, श्रमजीवी चलचित्रकर्मीहरूको हकहित संरक्षण गर्न सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

मातृभाषाका बौद्धिक, कलात्मक, आदिवासी जनजाति चलचित्रको निर्माण, प्रदर्शन र यसको अन्तरराष्ट्रियकरणमा सहयोग र यसको संरक्षण गर्नका लागि पनि नयाँ कानून आवश्यक ठानिएको छ । विधेयकका व्यवस्था कानून बनेर आउँदा स्वदेशी चलचित्रको बजार विस्तार र अन्तरराष्ट्रियकरण गर्न सहयोग पुग्ने, चलचित्र क्षेत्रमा नयाँ प्रविधिको उपयोग हुने, चलचित्र विकास बोर्डको स्रोत वृद्धि एवं आयको दायरा फराकिलो हुनेलगायत सुधारको अपेक्षा गरिएको छ ।

'ए मेरो हजुर'को पाँचौँ सिक्केलमा पनि अनुबन्धित भए अनमोल

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- अनमोल केसी र सुहाना थापाको जोडीलाई 'ए मेरो हजुर'को पाँचौँ श्रृंखलामा पनि देखिने भएका छन् । निर्माता र अभिनेता केसीबीच सोमबार लिखित सम्झौता भएसँगै उनीहरू पुनः दोहोरिने भएका हुन् ।

निर्माता सुनिलकुमार थापाले पाँचौँ श्रृंखलाको शीर्ष भूमिकामा अनमोललाई अनुबन्धित गरिएको बताए । केसीले पनि सामाजिक संजालमार्फत यसबारे जानकारी दिएका छन् ।

'लामो समयको विश्रामपश्चात एउटा नयाँ अध्यायको सुरुवात गर्दैछु । म हजुरहरूमाथि जेरी अन टप, बाटुलो जुन र ए मेरो हजुर-५ मार्फत नेपाली चलचित्र उद्योगमा नयाँ जोशका साथ उपस्थित हुन लागेको खुसीको

कुरा सुनाउन पाउँदा निकै उत्साहित र हर्षित छु' अनमोलले लेखेका छन् ।

अनमोल र सुहानाले यो फिल्मको तेश्रो र चौथो श्रृंखलामा पनि जोडी बाँधेका थिए । निर्माता थापाका अनुसार सहायक भूमिकामा अर्का एक नयाँ कलाकार पनि देखिनेछन् ।

अनमोलले गर्न लागेको आगामी फिल्म 'बाटुलो जुन'को छायांकनपछि मात्र यो फिल्मको सुटिङ सुरु हुनेछ । सुहाना इन्टरटेन्मेन्टको व्यानरमा निर्माण हुन लागेको फिल्मलाई भरना थापाले निर्देशन गर्नेछिन् ।

अनमोल शुरुबारदेखि 'बाटुलो जुन'को छायांकन सुरु गर्दैछन् । यो फिल्मको छायांकन करिब १० दिनसम्म चित्लाङमा हुनेछ । यसपछि, फेरि अनमोलले फिल्म 'जेरी अन टप'को काम

सक्नेछन् । यी दुवै फिल्म सकेपछि अनमोलले 'ए मेरो हजुर ५'को छायांकन अगाडि

बढाउनेछन् । अनमोलले फिल्मको तेश्रो र चौथो श्रृंखलामा काम गरिसकेका छन् ।

सुर्खेतमा 'सतीदेवी'को विशेष प्रदर्शन

प्रभाव संवाददाता

सुर्खेत- नारी चेतना, सामाजिक यथार्थ र मानवीय संवेदनालाई उजागर गर्ने चलचित्र 'सतीदेवी'को सुर्खेतमा विशेष प्रदर्शन गरिएको छ ।

लक्ष्मी चलचित्र मन्दिरमा आयोजित शोमा कर्णाली प्रदेशका मुख्यमन्त्री यामलाल कँडेल, प्रदेशका ऊर्जा मन्त्री विजया बुढा, वीरेन्द्रनगर

नगरपालिकाकी प्रमुख मोहनमाया ढकाल लगायतको उपस्थिति थियो ।

चार सयभन्दा बढी दर्शकको साथमा चलेको विशेष शोले हलमा उपस्थित सबैलाई भावुक बनायो । नगर प्रमुख ढकालले सतीदेवी हेरेपछि मन गह्रौँ भएको बताइन् । उनले महिलाको सङ्घर्ष, समाजले गर्ने विभेद, किशोरीहरूको भावना,सबै दृश्यहरू हाम्रै जीवनको ऐना बनेर प्रस्तुत भएको बताइन् ।

ढकालले फिल्मको सिक्केलमा सफल महिलाको कथा देखिनुपर्ने सुझाव पनि दिइन् । निर्देशक लक्ष्मण सुवेदीले फिल्मपछि प्रतिक्रिया दिँदै भने, 'म आफैँ कर्णालीको हुँ, आफ्नै ठाउँमा आफ्ना दर्शकसँग बसेर फिल्म हेर्दा त्यो आत्मीयता अधिक थियो । आगामी प्रोजेक्ट यही प्रदेशमा छायाङ्कन गर्न चाहन्छु ।' कार्यक्रममा 'कर्णाली नारी सम्मान २०८२' समेत प्रदान गरिएको थियो ।

‘खेलाडीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि योजनाबद्ध प्रयास’

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- सरकारले प्रचलित कानून, बजेट कार्यान्वयन कार्ययोजना, निर्धारण गरिएका 'माइलस्टोन' र वित्तीय अनुशासनका सबै पक्षलाई ध्यानमा राखेर आगामी आर्थिक वर्षको बजेट कार्यान्वयन गरिने स्पष्ट पारेको छ ।

विनियोजन विधेयकअन्तर्गत, युवा तथा खेलकुद मन्त्रालयका विभिन्न शीर्षकहरूमाथि सांसदहरूले राख्नुभएको जिज्ञासाको जवाफमा मन्त्री तेजुलाल चौधरीले स्रोत साधनको पारदर्शी र प्रभावकारी व्यवस्थापन गर्दै नियमित अनुगमन, मूल्यांकन र प्रगति प्रतिवेदनमार्फत कार्यान्वयनमा सुधार ल्याउने योजना रहेको बताए ।

खेल क्षेत्रमा युवाको आत्मबल र संलग्नता बढाउन मन्त्रालयले विभिन्न खेलकुद पुरस्कार योजना,

नगद प्रोत्साहन, आवश्यक खेल सामग्री र तालिमको व्यवस्था मिलाइएको उनको कथन छ । खेलाडीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि अनुभवी प्रशिक्षकको व्यवस्थापन, खेलकुद विज्ञानमा आधारित तालिम र खेल पूर्वाधार निर्माण तथा स्त्रोन्तिकता लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको उनले जानकारी दिए । युवा पलायन नेपालको सामाजिक आर्थिक सन्तुलनामा दीर्घकाली प्रभाव पार्ने गम्भीर चुनौतीका रूपमा ठहर गर्दै मन्त्रालयले त्यसलाई न्यूनीकरण गर्न मन्त्रालयले युवालाई आत्मनिर्भर र उद्यमशील बनाउने रणनीति अवलम्बन गरेको मन्त्री चौधरीले बताए ।

राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रियस्तरमा देशको नाम उच्च राख्ने खेलाडीको योगदानलाई सम्मान गर्ने परिपाटी सुदृढ गर्दै सम्मान समारोह, नगद

पुरस्कार, खेलाडी सन्निहित छात्रवृत्ति र सामाजिक सुरक्षासम्बन्धी सहयोगका कार्यक्रम आगामी आवको बजेटमा समावेश भएको मन्त्री चौधरीले जानकारी दिए ।

खेल पूर्वाधार विकासमा विशेष जोड दिइएको र निर्माणाधीन रंगशालाको कामलाई गति दिई सम्पन्न गर्ने लक्ष्य राखिएको छ । स्थानीय, प्रदेश र संघीय सरकारबीच आवश्यक तालमेल र आवश्यकताको मूल्यांकन गरी प्राथमिकता निर्धारण गरी पूर्वाधार निर्माणलाई विशेष प्राथमिकतामा राखिएको समेत उनले उल्लेख गरे ।

यस्तै, १० औँ राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगिता आयोजना गर्न सरकार तम्तयार रहेको र भौतिक पूर्वाधारको कामलाई तीव्रता दिई आगामी आवमा सम्पन्न गर्ने लक्ष्य राखिएको उनले सदनलाई जानकारी गराए । स्रोत र साधनको अभावमा सबै क्षेत्रका आवश्यकता समेट्न चुनौतीपूर्ण रहेको जानकारी दिँदै उनले संघीय प्रणालीको मर्म अनुरूप सबै प्रदेशमा न्यूनतम प्रतिनिधित्व हुने गरी आयोजना समावेश गर्ने प्रयास गरिएको स्पष्ट पारे ।

मधेश प्रदेशमा ११ औँ राष्ट्रिय खेलकुदका लागि पूर्वाधार तयार पार्नुपर्ने भएकाले केही पूर्वाधारका आयोजना थपिएको मन्त्री चौधरीको प्रटोक्ति थियो । उनले बजेट निर्माण प्रक्रिया पारदर्शी, तथ्यमा आधारित र आवश्यकता केन्द्रित रहेको र आगामी दिनमा थप सन्तुलन र समावेशीतालाई ख्याल गरिने उल्लेख गरे ।

खेल पत्रकार क्षितिज अरुणको निधन

काठमाडौँ (प्रस)- नेपालका वरिष्ठ खेल पत्रकार तथा नेपाल खेलकुद पत्रकार मञ्चका संस्थापक सदस्य क्षितिज अरुण श्रेष्ठको ५५ वर्षको उमेरमा निधन भएको छ ।

श्रेष्ठको आइतवार राति साढे ८ बजे पाटन अस्पतालमा उपचारको क्रममा निधन भएको हो । उनी लामो समयदेखि विरामी थिए ।

विसं २०४२ सालमा नेपाल खेलकुद पत्रकार मञ्चको स्थापना हुँदा ११ जना संस्थापक सदस्यमध्ये एक रहेका श्रेष्ठले नेपाली खेलकुद पत्रकारितामा दीर्घ योगदान पुऱ्याएका थिए ।

काठमाडौँको ढुङ्गेकोमा जन्मिएका श्रेष्ठले फोटो पत्रकारको रूपमा करिब दुई दशक नेपाली खेल पत्रकारितामा समर्पित जीवन बिताए । श्रेष्ठ नेपाल ओलम्पिक संग्रहालयका संस्थापक थिए । साथै उनले नेपाल डाटा एन्ड रिसर्च सेन्टरको स्थापना गरी खेलकुदसम्बन्धी विभिन्न पुस्तकहरू प्रकाशन गरेका थिए ।

पछिल्लो समय उनी नेपाल स्टिक स्पोर्ट्स संघका महासचिव तथा बिजनेस डाटा नेपाल प्रालिका प्रबन्ध निर्देशकको जिम्मेवारी सम्हाल्दै आएका थिए । उनले नेपालका विशिष्ट महिलाहरूको फोटो प्रदर्शनी समेत आयोजना गरेका थिए ।

श्रेष्ठको सोमबार पशुपति आर्यघाटमा अन्त्येष्टि गरियो । अन्त्येष्टिमा राष्ट्रिय खेलकुद परिषद् (राखेप) का सदस्य सचिव टंकलाल घिसिङ, नेपाल ओलम्पिक कमिटीका अध्यक्ष जीवनराम श्रेष्ठ लगायत खेलकर्मी तथा पत्रकारहरूको उपस्थिति रहेको थियो ।

एएफसी एसियन कप छनोट

उज्बेकिस्तान जाने महिला फुटबल टोलीको बिदाइ

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ - उज्बेकिस्तानमा हुने एएफसी महिला एसिया कप छनोट खेल्ने नेपाली महिला राष्ट्रिय फुटबल टिमलाई बिदाइ गरिएको छ ।

अखिल नेपाल फुटबल संघ (एन्फा)ले सोमबार एक कार्यक्रम आयोजना गर्दै महिला टोलीलाई बिदाई गरेका हो । टोलीलाई युवा तथा खेलकुद मन्त्रालयका सचिव डा. हरि प्रसाद लम्साल, एन्फा अध्यक्ष पंकज विक्रम नेम्वाङलगायतले बिदाइ गरे ।

बिदाइ कार्यक्रममा बोल्दै एन्फा अध्यक्ष नेम्वाङले टिम निकै परिष्कृत रहेको बताउँदै जितका लागि शुभकामना दिए । 'हाम्रो टिमले सिंगो राष्ट्रलाई नै उपल्लो दर्जामा पुर्याउन सक्छ, सबैले यो आशाले हेरेका छन्' उनले भने, 'पहिलोपटक प्रो लाइसेन्स

कोच पनि पाएका छौं, जितका लागि शुभकामना ।' त्यस्तै मन्त्रालयका सचिव लम्सालले पनि जितका लागि शुभकामना दिए । 'राष्ट्रको भण्डा उठाउने मौका जोकोहीले पाउँदैन, ३ करोडले हेर्ने तपाइहरूलाई जितको शुभकामना' उनले भने ।

त्यस्तै कप्तान तथा गोलकिपर एन्जिला तुम्बापो सुब्बाले नेपालको लक्ष्य छनोट हुने रहेको बताइन् । 'हाम्रो मेन टाग्रेट भनेकै छनोट हुनु हो, त्यो हुन सकेमा हाम्रो लागि अझै धेरै राम्रो हुन्छ' उनले भनिन् ।

नेपाली महिला टोलीका लागि अब हुने छनोटको पहिलो खेल १००औँ अन्तर्राष्ट्रिय खेल हुनेछ । १०० खेल खेल्न पाउनु खेलाडीको लागि पनि ठुलो कुरा भएको सावित्रा भण्डारी साम्बाले बताइन् । '१०० खेल भनेको ठुलो कुरा हो, हामी १०० खेल भन्दा पनि देश र समर्थकहरूलाई

पोजिटिभ रिजल्ट दिन चाहन्छौं, त्यो महत्वपूर्ण हुनेछ' उनले भनिन् ।

छनोटमा समूह एफमा रहेको नेपालले लाओस, उज्बेकिस्तान र श्रीलंकासँग खेल्नेछ । पछिल्लो पटक सन् १९९९ मा महिला एसिया कप खेलेको नेपाली महिला टोली २६ वर्षपछि एसिया कपमा छनोट हुने लक्ष्यमा छ ।

नेपालले जुन २९ मा लाओससँग पहिलो खेल खेल्नेछ भने जुलाई २ मा श्रीलंकासँग दोस्रो खेल खेल्नेछ । यस्तै जुलाई ५ मा आयोजक उज्बेकिस्तानसँग प्रतिस्पर्धा गर्नेछ । छनोटको शीर्ष स्थानमा रहने टोली अर्को वर्ष अष्ट्रेलियामा हुने महिला एसिया कपमा छनोट हुनेछ । नेपाली महिला टोलीले अहिलेसम्म तीन पटक एसियन कप फुटबल खेलेको छ । पछिल्लो पटक सन् २०२२ को महिला एसियन कपको छनोट खेलेपनि नेपाली महिला टोली छनोट हुन सकेन

प्रभाव दैनिक

National Daily

अर्थ बजार

आजको मूल्य

छपावाला सुन / तेजाबी सुन / चाँदी

प्रति तोला - १९५२०० प्रति तोला - ० प्रति तोला - २१७०

प्रधानमन्त्रीलाई सहकारी महासंघ प्रतिनिधिको ध्यानाकर्षण

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- प्रधानमन्त्री अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीसमक्ष राष्ट्रिय सहकारी महासंघले सहकारी क्षेत्रलाई नियमनका क्रममा संकुचन गर्न नहुने विषयमा सोमबार ध्यानाकर्षण गराएको छ। प्रधानमन्त्री निवास, बालुवाटारमा भएको भेटमा महासंका अध्यक्ष ओमदेवी मल्लसहितको टोलीले नेपाल राष्ट्र बैंक र सहकारी प्राधिकरणबाट जारी भएका निर्देशिका र मापदण्डमा स्रोत संकलनको

सीमाअन्तर्गत १० प्रतिशत निक्षेप र १५ प्रतिशत ऋणको व्यवस्था सन्तुलित नभएको, सदस्य भएको तीन महिनाभित्र कारोबार गर्न सकिने व्यवस्था हुनुपर्नेलगायत माग राखिएको छ। नेकपा (एमाले) को केन्द्रीय सहकारी तथा गरिवी निवारण विभागका प्रमुख खगराज अधिकारी, पूर्वमन्त्री एवं महासंघका पूर्व अध्यक्ष केशव बडाल, भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालयका सचिव केदारनाथ

शर्मा लगायत सहभागी छलफलमा प्रधानमन्त्री ओलीले सम्बन्धित क्षेत्रको सहज सञ्चालन र व्यवस्थापनका लागि कानुन, नीति र निर्देशिकाहरू ल्याइने भएकाले त्यस अनुसार प्रबन्ध गर्न सरकारले सहजीकरण गर्ने विश्वास दिलाए। सहकारीसम्बन्धी केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्न ल्याइएको अध्यादेशलाई प्रतिस्थापन गर्न ल्याएको विधेयकका कतिपय प्रावधानलाई परिमार्जन गर्न सुझाव बुझाएको छ।

होटलमैत्री मौद्रिक नीति ल्याउन सुझाव

काठमाडौं (प्रस)- होटल संघ नेपाल (हान) ले आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को बजेटमा पर्यटन क्षेत्र र होटल उद्योगका लागि घोषित कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन हुने गरी मौद्रिक नीति ल्याउन राष्ट्र बैंकलाई सुझाव दिएको छ। हानको प्रतिनिधिमण्डलले सोमबार नेपाल राष्ट्र बैंकका गभर्नर डा. विश्वनाथ पौडेललाई भेट गरी पर्यटन तथा होटल उद्योगको वृहत्तर विकासका उपयुक्त नीति अवलम्बन गर्न आग्रह गरेको हो। सुझाव ग्रहण गर्दै गभर्नर डा. पौडेलले सकारात्मक प्रतिक्रिया

दिएको हानले विज्ञप्तिमार्फत जनाएको छ। त्यस अवसरमा संघका अध्यक्ष विनायक शाहले पूर्वाधारको उचित व्यवस्थापन हुन नसकेका कारण होटल व्यवसाय सञ्चालनमा प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष खर्चमा भारी मात्रामा बृद्धि भएको बताएका थिए। उनले होटलको अकुपेन्सी अत्यन्तै कम हुँदा नियमित किस्ता बुझाउन समेत कठिनाई भएको उल्लेख गरे। सुझाव पत्रमा सरकारले होटल उद्योगलाई राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त उद्योगको मान्यता दिएकाले विशेष उद्योग सरहको छुट तथा

उत्पादनमूलक उद्योग सरहको छुट तथा सुविधा पाउनुपर्ने माग गरिएको छ। साथै कर्जाको हकमा आधारदरमा एक प्रतिशतभन्दा नबढ्ने गरी व्याज कायम गर्नुपर्ने समेत उल्लेख छ। क्षेत्रीय पर्यटन प्रवर्द्धनमा सघाउ पुग्ने खालका नीति जस्तै सार्क सदस्य राष्ट्र बंगलादेश र श्रीलंकाबाट नेपाल भ्रमणमा अत्यधिक माग बढेको क्रममा त्यहाँबाट नेपाल आउने पर्यटकहरूले बंगलादेशी टाका तथा श्रीलंकाली मुद्रामा समेत भुक्तानी गर्नसक्ने व्यवस्था गर्न आवश्यक भएको उनको भनाइ थियो।

कपौरेट विदेश जाने विद्यार्थीका लागि मुक्तिनाथ विकास बैंकको विभिन्न सेवा

काठमाडौं (प्रस)- मुक्तिनाथ विकास बैंक लिमिटेडले विदेशमा अध्ययनका लागि जाने विद्यार्थीहरूले भुक्तानी गर्नुपर्ने भिसा तथा शैक्षिक शुल्कहरू मुक्तिनाथ विकास बैंकबाट गर्न सकिने सेवाको सुरुवात गरेको छ। एक्सपर्ट एजुकेसन तथा भिसा सर्किस प्रा.लि. महाराजगंज र मुक्तिनाथ विकास बैंक लि. बिच एक सम्झौता गरी शैक्षिक शुल्क भुक्तानी सम्बन्धी कार्यको सुरुवात गरेको हो। यस सेवा अन्तर्गत उच्च शिक्षा अध्ययनको लागि विदेश जान चाहाने नेपाली विद्यार्थीहरूले भिसा फि, एसएटी, सेभिन फि, फिटिडि इक्जाम शुल्क, एन्लिकेशन फि, जीम्प्याटलगाएतको शैक्षिक शुल्कहरू मुक्तिनाथ विकास बैंकबाट भुक्तानी गर्न सक्ने छन्। यो सेवा हालको लागि बैंकको महाराजगंज शाखा र कमलादी शाखा कार्यालयबाट सुरुवात गरिएको छ। विकास बैंकले डिजिटल कारोबारलाई प्रोत्साहन गर्न भिसा नेटवर्क अन्तर्गतको जुन सुकै बैंकको एटिएमबाट रकम भिक्दा विशेष छुटको व्यवस्था गरिएको छ।

बैंकले हालै मोबाइल एक फाइदा अनेक लिन सक्ने मुक्तिनाथ फाइदा एप संचालनमा ल्याउनुको साथै अन्तरदेशीय क्युआर भुक्तानी सेवा पनि संचालनमा ल्याएको छ। त्यसै गरी मोबाइल बैंकिङ्ग, अनलाईन कर्जा आवेदन, अनलाईन खाता खोल्ने, इंटरनेट बैंकिङ्ग, खाता मै रेमिट्यान्स जम्मा लगाएतका अन्य कार्यहरू बैंकको शाखामा उपस्थित नभई घरबाट गर्न सकिने व्यवस्था गरिएको छ।

ग्लोबल आइएमई बैंकसँग आइएमई हस्पिटालिटी र इला होटल एण्ड रिसोर्टको सम्झौता

काठमाडौं (प्रस)- ग्लोबल आइएमई बैंक लिमिटेडका कार्ड तथा मोबाइल बैंकिङ्ग प्रयोगकर्ताहरूले आइएमई हस्पिटालिटी र इला होटल एण्ड रिसोर्टमा १५ प्रतिशतसम्मको छुट पाउनेछन्। ग्लोबल आइएमई बैंक र आइएमई हस्पिटालिटी तथा इला कम्पोट एण्ड रिसोर्ट प्रा.लि.बिच यससम्बन्धी सम्झदारीमा हस्ताक्षर भएको छ। सम्झदारीमा बैंकका सहायक महाप्रबन्धक विलिप पोखरेल र आइएमई हस्पिटालिटीका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत प्रसन्न अधिकारीले हस्ताक्षर गरेका छन्। सम्झदारी अनुसार ग्लोबल आइएमई बैंकका डेबिट तथा क्रेडिट कार्डवाहक एवम् बैंकको मोबाइल बैंकिङ्ग 'ग्लोबल स्मार्ट प्लस' प्रयोगकर्ताहरूले आइएमई हस्पिटालिटीद्वारा संचालित होटल तथा रिसोर्टहरूमा १५ प्रतिशत र मौलाकाली केवलकारको टिकटमा १० प्रतिशत छुट पाउनेछन्।

आइएमई समूहको लगानीमा देशका विभिन्न स्थानहरूमा पर्यटक तथा पाहुनाहरूलाई स्तरीय सेवा सुविधा प्रदान गर्न होटल तथा रिसोर्टहरू संचालन गरिरहेको छ। काठमाडौंको होटल ले हिमालय लाजिम्प्याट र साके एण्ड फेड रेस्टुरेन्ट लाजिम्प्याट, वागलुङको इला कम्पोट, गैँडाकोटमा इला होटल एण्ड रिसोर्ट मौलाकाली र पोखराको लेकसाइट रिट्रिट सञ्चालनमा ल्याइरहेको छ।

बजेटमा 'टेक एण्ड पे' विवाद

ऊर्जा क्षेत्रलाई बचाउन तत्काल संशोधनको माग

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- आगामी आर्थिक वर्षको बजेटमा राखिएको नदी प्रवाही (रन अफ दि रिभर) जलविद्युत आयोजनालाई लिजु र तिर (टेक एण्ड पे) ढाँचामा विद्युत खरिद विक्री सम्झौता (पिपिए) गर्ने व्यवस्था दुर्भाग्यपूर्ण रहेको सांसद र विज्ञहरूले बताएका छन्। सोमबार नेपाल पूर्वाधार पत्रकार समाजले आयोजना गरेको कार्यक्रममा उनीहरूले ऊर्जा क्षेत्रलाई बचाउने हो भने बजेटले गरेको व्यवस्थामा तत्काल संशोधन गर्न सरकारसँग आग्रह गरे।

संसद्को पूर्वाधार विकास समितिका सभापति दिपकबहादुर सिंहले बजेट पक्षपातपूर्ण रहेको र ऊर्जा क्षेत्रलाई हुन नसक्ने संकट सिर्जना गरेको स्वतन्त्र पहल गर्ने बताए। 'स्वदेशी लगानीकर्ता र ६० लाखभन्दा धेरै सर्वसाधारण नेपालीको सेयर लगानी भएको क्षेत्रलाई सबैको हित हुनेगरी आवाज उठाइने छ,' उनले भने। सांसद उर्मिला माझीले बजेट ल्याउने सरकारका कसैलाई पनि टेक एण्ड पेबारे थाहा नहुनु लज्जास्पद भएको बताइन्। अर्की सांसद विना लामाले यस विषयमा सरोकारवालालाई पूर्वाधार समितिमा डाकेर छलफल गर्ने र सच्याउन माग गर्ने बताइन्। सांसद निशा डाँगौले सरकारले ल्याएको टेक एण्ड पे को नीति असफल हुने बताइन्। सांसद दिनेशकुमार यादवले तत्काल फिर्ता लिन संसदमा आवाज उठाइरहेको बताए। सांसदहरू महेश बस्नेत, सुशिला श्रेष्ठ र शिव नेपालीले पनि प्रभावकारी रूपमा उठान गरी सच्याउनका लागि काम गर्ने बताए।

कार्यक्रममा राष्ट्रिय योजना आयोगका पूर्वउपाध्यक्ष डा. गोविन्दराज पोखरेलले सरकारले रोजगारी सिर्जना गर्ने क्षेत्रमा नै प्रहार गरेको बताए। नीतिगत पूर्वाधारको अभाव खेपिरहेको ऊर्जा क्षेत्रमा सरकार संवेदनाहीन भएको उनको भनाइ छ। आगामी बजेटको बुँदा नसचिब एउटा पनि जलविद्युत् आयोजना निर्माण हुन नसक्ने संकट सिर्जना गरेको स्वतन्त्र ऊर्जा उत्पादकहरूको संस्था नेपाल (इप्पान) का अध्यक्ष गणेश कार्कीले बताए। 'ऊर्जा क्षेत्रलाई सबैतिरबाट घेर्ने काम भएको र सचिबकै अप्ठ्यारोमा परेकोले सबैको सहयोग अपेक्षा गरेका छौं,' उनले भने।

टेक एण्ड पे नसचिब ऊर्जा क्षेत्र संकटमा पर्ने

कार्यक्रममा प्रस्तुति दिँदै स्वतन्त्र ऊर्जा उत्पादकहरूको संस्था नेपाल (इप्पान) का उपमहासचिब प्रकाश दुलालले टेक एण्ड पे नसचिब ऊर्जा क्षेत्र गम्भीर संकटमा पर्ने बताए। 'यो व्यवस्थाले १७ हजार ११७ मेगावाटका आयोजनाहरूको पिपिए हुने अवस्था रहँदैन,' उनले भने। इप्पानको आन्तरिक अध्ययनअनुसार हालसम्म लगानी भइसकेको एक खर्ब नौ अर्ब

रूपैयाँ लगानी डुब्नुको साथै भविष्यमा हुने ३३ खर्ब १४ अर्बको लगानी पनि हुँदैन। सरकारले पनि आयोजना निर्माण गरिरहँदा प्राप्त हुने तीन खर्ब २७ अर्ब ६२ करोड र निर्माण सम्पन्न भएपछि प्राप्त हुने गर्दा प्राप्त गर्ने ३१ खर्ब रूपैयाँ गुमाउनुपर्ने उल्लेख छ। उनका अनुसार बैंकहरूले टेक एण्ड पेमा आधारित पिपिए भएका आयोजनामा लगानी गर्ने छैनन्। यसले गर्दा उनीहरूको लगानीको क्षेत्र साँघुरो हुने छ भने जलविद्युतमा मानिएको सुरक्षित लगानीको वातावरण खल्बलिन छ। एक मेगावाट आयोजना बन्दा १०० जनाले २ देखि ३ वर्षसम्म रोजगारी पाउँछन्। निर्माण सम्पन्न भएपछि पनि १० जनाले दीर्घकालीन रोजगारी प्राप्त गर्न सक्छन्। 'टेक एण्ड पेले आयोजना निर्माण रोकिने हुँदा यो रोजगारी ठूलो क्षेत्र गुम्ने र देशमा बेरोजगारी बढ्ने सम्भावना हुने छ,' उनले भने।

सुनचाँदीमा लगाउन घोषणा गरिएको कर फिर्ता गर्न माग

काठमाडौं (प्रस)- नेपाल सुनचाँदी व्यवसायी महासंघले आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को बजेटमार्फत सुन तथा गरगहनामा शुन्यबाटै कर लाग्ने गरी भएको घोषणा फिर्ता लिन माग गरेको छ। प्रतिनिधिसभा, अर्थ समितिको बैठकमा सुनचाँदी व्यवसायीले सुन जन्मदेखि मृत्युपछिको संस्कारमासमेत आवश्यक पर्ने हुँदा यसलाई विलासिताका रूपमा नहेरी संस्कार, संस्कृति र सम्पत्तिका रूपमा बुझिदिन सरकारलाई सुझाव दिए। महासंघका अध्यक्ष अर्जुन रसाइलीले सुन र गहनामा विभिन्न नाममा ३० प्रतिशतसम्म कर लाग्ने व्यवस्थाले नेपाली व्यवसाय धरासायी हुने बताए। उनले अहिलेकै घोषणा कायम रहेमा नेपालमा सुन महँगो भई उपभोक्ता मारमा पर्नुका साथै हजारौं मजदुरको रोजगारी गुम्न सक्नेतर्फ सचेत रहन आग्रह गरे। खुला सिमाना भएका कारण भारतीय बजारमा पुगेर सहज सुन किन्न वातावरणले राज्यको ठूलो परिमाणमा राजस्व गुम्न सक्ने पक्षमासमेत सजग रहन जरूरी रहेको व्यवसायीको भनाइ थियो।

आउन आवश्यक रहेको बताए। नेपालको सुनचाँदी व्यवसायलाई मर्यादित तुल्याउन सहजरूपमा कच्चापदार्थ प्राप्तिको व्यवस्था हुन आवश्यक रहेको बताउँदै उनले सुनचाँदीलगायत रत्न सुन्दरताका लागि मात्र नभइ अप्ठेरो परेका बेला खर्च गर्ने वस्तुका रूपमा बुझिदिन सुझाव दिए। नेपाल राष्ट्रिय सुनचाँदी व्यवसायी महासंघका अध्यक्ष अर्जुन विश्वकर्माेले मुलुकको व्यापार घाटालाई सन्तुलित तुल्याउन महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको सुनचाँदी व्यवसायले १२ अर्ब बराबरको राजस्वमा योगदान दिँदैआएको जानकारी दिए। नेपालमा सुनचाँदी रत्न तथा आभूषणका क्षेत्रमा चार खर्बभन्दा बढीको लगानी रहेको बताउँदै उनले नेपालबाट वार्षिकरूपमा चार अर्बभन्दा बढीका गरगहना निर्यात हुँदैआएको तथ्यांक प्रस्तुत गरे। सुनचाँदी व्यवसाय विस्तारका लागि आवश्यक वातावरण बनाउनुपर्ने, कच्चा पदार्थमा पहुँच विस्तार हुनुपर्ने तथा संकटबाट गुज्रिरहेको व्यवसायलाई सान्त्वना दिन अन्य नीतिगत व्यवस्था घोषणा हुनुपर्ने व्यवसायिको माग छ। नेपाल सुनचाँदी व्यवसायी महासंघका प्रतिनिधि दिपेशरत्न शास्त्रले नेपाली समाजका संस्कारसँग जोडिएको तथा महत्वपूर्ण नगद सम्पत्तिकारूपमा रहेको सुनचाँदीका गरगहना जहिले पनि निर्यातको सम्भावना बोकेको वस्तु भएकाले यस व्यवसायको संरक्षण र प्रवर्द्धनमा सरकारको ध्यान जान आवश्यक रहेको बताए।

अब मात्र एक विलकमा...

www.prabhabonline.com

facebook

www.facebook.com/Prabhab Online

प्रभाव दैनिक